

Hof van Cassatie van België

Arrest

I

Nr. S.19.0037.N

1. **P & V IMMO nv**, met zetel te 3550 Heusden-Zolder, Industrieweg 10, ingeschreven bij de KBO onder het nummer 0429.065.543,
2. **P & V ELEKTROTECHNIEK nv**, met zetel te 3550 Heusden-Zolder, Industrieweg 10, ingeschreven bij de KBO onder het nummer 0838.329.428,

eiseressen,

vertegenwoordigd door mr. Bruno Maes, advocaat bij het Hof van Cassatie, met kantoor te 1170 Brussel, Terhulpensesteenweg 177/7, waar de eiseressen woonplaats kiezen,

tegen

R.T.,

verweerder,

vertegenwoordigd door mr. Paul Wouters, advocaat bij het Hof van Cassatie, met kantoor te 3000 Leuven, Koning Leopold I-sstraat, 3, waar de verweerder woonplaats kiest,

II

Nr. S.20.0016.N

SDM-TECHNICS bv, met zetel te 3550 Heusden-Zolder, Mijnwerkerslaan 4, ingeschreven bij de KBO onder het nummer 0562.821.516,

eiseres,

vertegenwoordigd door mr. Paul Wouters, advocaat bij het Hof van Cassatie, met kantoor te 3000 Leuven, Koning Leopold I-sstraat, 3, waar de eiseres woonplaats kiest,

tegen

1. **P & V IMMO nv**, met zetel te 3550 Heusden-Zolder, Industrieweg 10, ingeschreven bij de KBO onder het nummer 0429.065.543,

verweerster

2. **P & V ELEKTROTECHNIEK nv**, met zetel te 3550 Heusden-Zolder, Industrieweg 10, ingeschreven bij de KBO onder het nummer 0838.329.428,

verweerster, minstens in bindend- en gemeenverklaring opgeroepen partij,

vertegenwoordigd door mr. Bruno Maes, advocaat bij het Hof van Cassatie, met kantoor te 1170 Brussel, Terhulpensesteenweg 177/7, waar de verweersters woonplaats kiezen,

I. RECHTSPLEGING VOOR HET HOF

De beide cassatieberoepen zijn gericht tegen het arrest van het arbeidshof te Antwerpen, afdeling Hasselt, van 26 februari 2019.

Advocaat-generaal Henri Vanderlinden heeft op 27 december 2021 schriftelijke conclusies neergelegd.

Sectievoorzitter Koen Mestdagh heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Henri Vanderlinden heeft geconcludeerd.

II. CASSATIEMIDDELEN

In de zaak S.19.0037.N voeren de eiseressen in hun verzoekschrift dat aan dit arrest is gehecht, drie middelen aan.

In de zaak S.20.0016.N voert de eiseres in haar verzoekschrift dat aan dit arrest is gehecht, een middel aan.

III. BESLISSING VAN HET HOF

Beoordeling

A. Voeging

1. De beide cassatieberoepen zijn gericht tegen hetzelfde arrest, zodat zij dienen te worden gevoegd.

B. Zaak S.19.0037.N

(...)

Tweede middel

Eerste onderdeel

2. KrA.s artikel 17, 3°, a) en b), Arbeidsovereenkomstenwet, zoals te dezen van toepassing, is de werknemer verplicht zich zowel gedurende de overeenkomst als na het beëindigen daarvan, ervan te onthouden fabrieksgeheimen, zakengeheimen of geheimen in verband met persoonlijke of vertrouwelijke aangelegenheden, waarvan hij in de uitoefening van zijn beroepsarbeid kennis kan hebben, bekend te maken, en daden van oneerlijke concurrentie te verrichten of daaraan mee te werken.

KrA.s artikel 15 Arbeidsovereenkomstenwet verjaren de rechtsvorderingen die uit de arbeidsovereenkomst ontstaan één jaar na het eindigen van deze overeenkomst of vijf jaar na het feit waaruit de vordering is ontstaan, zonder dat deze termijn één jaar na het eindigen van deze overeenkomst mag overschrijden.

KrA.s artikel 1382 Oud Burgerlijk Wetboek verplicht elke daad van de mens, waardoor aan een ander schade wordt veroorzaakt, degene door wiens schuld de schade is ontstaan, deze te vergoeden.

KrA.s artikel 2262*bis*, § 1, eerste lid, Oud Burgerlijk Wetboek verjaren alle persoonlijke rechtsvorderingen door verloop van tien jaar. In afwijking van het eerste lid verjaren alle rechtsvorderingen tot vergoeding van schade op grond van buitencontractuele aansprakelijkheid door verloop van vijf jaar vanaf de dag volgend op die waarop de benadeelde kennis heeft gekregen van de schade of van de verzwa- ring ervan en van de identiteit van de daarvoor aansprakelijke persoon, met dien verstande dat die vorderingen in ieder geval verjaren door verloop van twintig jaar vanaf de dag volgend op die waarop het feit waardoor de schade is veroorzaakt zich heeft voorgedaan.

Uit de wetsgeschiedenis van artikel 17, 3°, a) en b), Arbeidsovereenkomstenwet blijkt dat de vordering ingesteld wegens daden van oneerlijke concurrentie of medewerking aan dergelijke daden na het beëindigen van de arbeidsovereenkomst tegen een ex-werknemer in wiens arbeidsovereenkomst geen geldig niet-concurrentiebeding was opgenomen, niet is te beschouwen als een rechtsvordering die uit de arbeidsovereenkomst ontstaat in de zin van artikel 15 Arbeidsovereenkomstenwet, maar als een buitencontractuele rechtsvordering in de zin van artikel 2262*bis*, § 1, Oud Burgerlijk Wetboek.

3. Uit de stukken waarop het Hof acht kan slaan, blijkt dat:

- de eiseres I.1 en de eiseres I.2 zijn ontstaan uit de partiële splitsingen in 2011 en 2015 van de vennootschap Penders & Vanherle nv;
- er op 16 mei 2014 ontslag was van J.V.D.B., CEO bij de eiseres I.2 via zijn beheersvennootschap JPK Consult bv;
- in de dienstverleningsovereenkomst van 31 december 2009 tussen JPK Consult bv, enerzijds, en RKW-Holding en Penders & Vanherle, anderzijds, een niet-concurrentiebeding was opgenomen;

- de verweerder op 6 februari 2012 als sales-manager in dienst trad van Penders & Vanherle nv met een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde duur waarin geen niet-concurrentiebeding was opgenomen;
- de verweerder op 15 september 2014 een einde maakte aan de arbeidsovereenkomst bij de eiseres I.2, met inachtneming van een nog overeen te komen opzeggingstermijn, waarna er op 30 september 2014 een einde kwam aan de tewerkstelling van de verweerder bij de eiseres I.2;
- de verweerder en B.D.M. op 18 september 2014 de eiseres II oprichtten;
- J.V.D.B. op 3 november 2015 werd benoemd tot zaakvoerder van de eiseres II;
- de verweerder op 20 mei 2016 werd benoemd tot zaakvoerder van de eiseres II.

De appelrechters stellen vast dat de eiseres I.2 van de verweerder onder meer vorderde:

- voor recht te zeggen dat de verweerder en de eiseres II derde-medeplichtig zijn aan de contractbreuk door JPK Consult bv en haar zaakvoerder met betrekking tot een niet-concurrentiebeding ten aanzien van P&V;
- de verweerder en de eiseres II minstens *in solidum* te veroordelen tot onmiddellijke staking van alle handelingen die rechtstreeks dan wel onrechtstreeks een vorm van oneerlijke concurrentie uitmaken of kunnen uitmaken ten aanzien van de eiseres I.1 of de eiseres I.2, waaronder elke vorm van medewerking aan de schending van het niet-concurrentiebeding van de zaakvoerder van JPK Consult bv, onrechtmatig gebruik van de auteursrechtelijk beschermde werken van de eiseressen I.1 en I.2, de afwerving van personeel of cliënteel en de slechtmaking van de eiseressen I.1 en I.2;
- de verweerder en de eiseres II minstens *in solidum* te veroordelen tot betaling van een schadevergoeding wegens oneerlijke concurrentie en derde-medeplichtigheid aan contractbreuk;
- de verweerder en de eiseres II minstens *in solidum* te veroordelen tot betaling van een schadevergoeding wegens het gebruik van fabrieks- en zakengeheimen en intellectueelrechtelijk beschermde werken en databanken en ten titel van reputatieschade.

4. De appelrechters die in die omstandigheden oordelen dat de verweerder in hoger beroep terecht opwerpt dat de vordering van de eiseres I.2 verjaard is met toepassing van artikel 15 Arbeidsovereenkomstenwet aangezien de vordering wegens daden van oneerlijke concurrentie onmiskenbaar uit de arbeidsovereenkomst is ontstaan, schenden de voormelde wetsbepalingen.

Het middel is gegrond.

(...)

Dictum

Het Hof,

Voegt de zaken S.19.0037.N en S.20.0016.N.

In de zaak S.20.0016.N:

Verwerpt het cassatieberoep en de vordering tot bindendverklaring.

Veroordeelt de eiseres tot de kosten.

In de zaak S.19.0037.N:

Vernietigt het bestreden arrest in zoverre het oordeelt over de vorderingen van de eiseressen I tegen de verweerder en het uitspraak doet over de kosten van de verweerder.

Beveelt dat van dit arrest melding zal worden gemaakt op de kant van het gedeeltelijk vernietigde arrest.

Houdt de overige kosten aan en laat de beslissing daaromtrent aan de feitenrechter over.

Verwijst de aldus beperkte zaak naar het arbeidshof te Antwerpen, anders samengesteld.

Bepaalt de kosten, in de zaak S.20.0016.N, voor de eiseres op 781,66 euro, met inbegrip van de bijdrage ten gunste van het Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand, beperkt tot 20 euro.

Dit arrest is gewezen te Brussel door het Hof van Cassatie, derde kamer, samengesteld uit sectievoorzitter Eric Dirix, als voorzitter, sectievoorzitter Koen Mestdagh, en de raadsheren Antoine Lievens, Bart Wylleman en Ilse Couwenberg, en in openbare rechtszitting van 24 januari 2022 uitgesproken door sectievoorzitter Eric Dirix, in aanwezigheid van advocaat-generaal Henri Vanderlinden, met bijstand van griffier Mike Van Beneden.

M. Van Beneden

I. Couwenberg

B. Wylleman

A. Lievens

K. Mestdagh

E. Dirix

S.19.0037.N

VOORZIENING IN CASSATIE

- VOOR :**
1. De naamloze vennootschap **P&V IMMO**, met ondernemingsnummer 0429.065.543 en zetel te 3550 Heusden-Zolder, Industrieweg 10,
 2. De naamloze vennootschap **P&V ELEKTROTECHNIEK**, met ondernemingsnummer 0838.329.428 en zetel te 3550 Heusden-Zolder, Industrieweg 10,

Eiseressen tot cassatie, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. Bruno Maes, advocaat bij het Hof van Cassatie, met kantoor te 1000 Brussel, Joseph Stevensstraat 7, bij wie keuze van woonplaats wordt gedaan,

TEGEN: de heer Ronny **J.T.**, R.R. die per exploit van betekening van 19 maart 2019 keuze van woonplaats heeft gedaan bij gerechtsdeurwaarder B.H.,

Verweerder in cassatie.

*

*

*

Aan de Dames en Heren Eerste Voorzitter en Voorzitters van het Hof van Cassatie,

Aan de Dames en Heren Raadsheren in het Hof van Cassatie,

Hooggeachte Dames en Heren,

Eiseressen leggen aan de beoordeling van Uw Hof het arrest voor dat op 26 februari 2019 werd uitgesproken door de tweede kamer van het arbeidshof Antwerpen, afdeling Hasselt (rolnummer 2018/AH/52 + 2018/AH/53; repertoriumnummer 2019/140).

FEITEN EN VOORGAANDEN

1. Eiseressen, de nv P&V Immo en de nv P&V Elektrotechniek, zijn ondernemingen gespecialiseerd in de ontwikkeling en productie, assemblage en installatie van elektrische panelen, nl. laagspanningsschakelborden en stuurborden. Zij leggen zich ook toe op engineering, het uitwerken van concepten, ontwikkelingen in E-plan enz.

Eiseressen zijn ontstaan uit de partiële splitsingen in 2011 en 2015 van de nv Penders & Vanherle.

Op 29 juli 2011 werden alle activa, passiva, rechten en verplichtingen gerelateerd aan de bedrijfstak OEM (Original Equipment Manufacturer) van de nv Penders & Vanherle overgedragen aan de nieuw opgerichte nv P&V Elektrotechniek OEM. De naam van de overdragende vennootschap nv Penders & Vanherle werd gewijzigd in nv P&V Elektrotechniek Projects.

Op 5 mei 2015 werden alle activa, passiva, rechten en verplichtingen van de nv P&V Elektrotechniek Projects ondergebracht in de nv P&V Elektrotechniek OEM. De benaming van laatstgenoemde wijzigde in nv P&V Elektrotechniek, de benaming van de nv P&V Elektrotechniek Projects wijzigde in nv P&V Immo.

De activa, passiva, rechten en verplichtingen van de oorspronkelijke vennootschap Penders & Vanherle zijn aldus deels overgegaan op de nv P&V Immo en deels op de nv P&V Elektrotechniek. P&V Immo is de immovenootschap van de groep, terwijl P&V Elektrotechniek de werkvenootschap is.

2. Met ingang van 6 februari 2012 was verweerder, ingevolge arbeidsovereenkomst voor onbepaalde duur, tewerkgesteld als salesmanager bij P&V Elektrotechniek Projects.

Verweerder maakte op 15 september 2014 een einde aan deze arbeidsovereenkomst. Zijn tewerkstelling eindigde op 30 september 2014.

Op 1 oktober 2014 werd P&V geconfronteerd met het plotse, onaangekondigde en gelijktijdige ontslag van vier cruciale werknemers. Onmiddellijk na hun vertrek traden deze werknemers in dienst van de bvba SDM Technics.

SDM Technics werd op 18 september 2014 opgericht door verweerder (die 5% van de aandelen bekwaam) en de bvba Tre Invest (die 95% van de aandelen verkreeg).

SDM Techniek verricht dezelfde activiteiten als eiseressen, m.n. het ontwerpen, produceren en assembleren van elektrische borden en is dus een rechtstreekse concurrent van eiseressen.

Via onderzoek door een IT-expertisebureau, kwam aan het licht dat verweerder tijdens de laatste maand van zijn tewerkstelling bij P&V grote hoeveelheden vertrouwelijke en wettelijk beschermde gegevens van P&V heeft gekopieerd, die hij aanwendt om de P&V-vennootschappen op oneerlijke wijze te beconcurreren via SDM-Technics.

3. De heer V.D.B. was tot 16 mei 2014 via zijn managementvennootschap bvba JPK Consult gedelegeerd bestuurder van P&V en werkte aldus nauw samen met verweerder. Ingevolge dienstverleningsovereenkomst van 21 december 2009 was de heer V.D.B. tot 16 mei 2016 gehouden aan een niet-concurrentiebeding ten aanzien van P&V.

Vanaf de oprichting van SDM Technics werkte de heer V.D.B. nauw samen met deze vennootschap en met verweerder. Dit blijkt onder meer uit volgende gegevens:

- de heer V.D.B. richtte op 18 september 2014 de bvba Dos Mulas op, op dezelfde dag en voor dezelfde notaris als de oprichting van de bvba SDM Technics,
- in het najaar van 2015 werd hij aangesteld als managing partner van de bvba Tre Invest (die beschikt over 95% van de aandelen van SDM Technics),
- hij contacteerde verschillende werknemers van eiseressen met de vraag in dienst te treden van SDM Technics,
- op 3 november 2015 werd de bvba Dos Mulas zaakvoerster van SDM Technics, met de heer V.D.B. als vaste vertegenwoordiger.

4. Op 2 en 6 juni 2015 dagvaardde de nv P&V Elektrotechniek Projects (thans P&V Immo) verweerder en SDM Technics voor de Arbeidsrechtbank Antwerpen, afdeling Hasselt.

De nv P&V Elektrotechniek (voorheen P&V Elektrotechniek OEM) kwam bij verzoekschrift van 15 maart 2016 vrijwillig tussen in het geding.

P&V Immo en P&V Elektrotechniek vorderden, in hun conclusie van 14 april 2017, in hoofdorde, de zaak naar de rol te verzenden in afwachting van een definitieve einduitspraak ten gronde in de arbitrageprocedure omtrent de inbreuken op het niet-concurrentiebeding van de bvba JPK Consult en de heer V.D.B., en de schadevergoeding die zij daarvoor aan P&V Immo en/of P&V Elektrotechniek verschuldigd zijn.

In ondergeschikte orde vorderden zij:

1. voor recht te zeggen dat verweerder en SDM Technics derde-medeplichtig zijn aan de contractbreuk door de heer V.D.B. en JPK Consult met betrekking tot een niet-concurrentiebeding ten aanzien van P&V,
2. verweerder en SDM te veroordelen tot:
 - onmiddellijke staking van alle handelingen die rechtstreeks dan wel onrechtstreeks een vorm van oneerlijke concurrentie uitmaken of kunnen uitmaken t.a.v. P&V Immo en/of P&V Elektrotechniek, waaronder elke vorm van medewerking aan schending van het niet-concurrentiebeding van de heer V.D.B., onrechtmatig gebruik van de auteursrechtelijk beschermde werken van eiseressen, de afwerving van personeel en/of cliënteel en de slechtmaking van eiseressen,
 - onmiddellijke staking van de bekendmaking en gebruik van eender welke fabrieks- en zakengeheimen (knowhow) en de intellectueelrechtelijk beschermde databanken van eiseressen,
 - teruggave aan P&V Immo en/of P&V Elektrotechniek van eender welke voornoemde fabrieks- en zakengeheimen en andere intellectueelrechtelijk beschermde werken en databanken van P&V die in het bezit zijn van verweerder en/of SDM Technics,
 - betaling van een schadevergoeding wegens oneerlijke concurrentie en derde-medeplichtigheid aan contractbreuk, provisioneel begroot op 750.000 EUR,
 - betaling van een schadevergoeding provisioneel begroot op 50.000 EUR wegens het gebruik van fabrieks- en zakengeheimen en intellectueelrechtelijk beschermde werken en databanken en ten titel van reputatieschade,
3. Alvorens recht te doen, krA.s artikel 877 e.v. van het Gerechtelijk Wetboek als voorafgaande maatregel, de overlegging van stukken (o.m. btw-listings) door verweerder en/of SDM Technics, minstens in handen van een daartoe

aangestelde deskundige bedrijfsrevisor, en een gerechtsdeskundige aan te stellen met als opdracht technisch advies te verlenen omtrent de begroting van de schade,

4. Eiseressen toe te laten tot het getuigenverhoor teneinde bijkomend bewijs te leveren van de afwijking van personeel en slechtmaking van eiseressen.

Bij conclusie stelden verweerder en de SDM Technics een tegenvordering in, ertoe strekkende eiseressen te horen veroordelen tot betaling van een schadevergoeding van respectievelijk 10.000 en 1000 EUR.

Eiseressen legden op 8 juni 2017 een verzoekschrift conform artikel 19, derde lid van het Gerechtelijk Wetboek neer ertoe strekkende, alvorens recht te doen, SDM Technics, te veroordelen tot overlegging van de ingediende btw-listings voor de jaren 2014 t.e.m. 2017, minstens in handen van een daartoe aangestelde deskundige-bedrijfsrevisor-sekwester.

5. In het vonnis van 16 oktober 2017 verklaarde de arbeidsrechtbank de vordering van P&V Immo en de vordering van P&V Elektrotechniek ontvankelijk.

De arbeidsrechtbank oordeelde vervolgens dat moet worden ingegaan op het verzoek van eiseressen om, overeenkomstig artikel 19, derde lid van het Gerechtelijk Wetboek, overlegging van btw-listings door SDM te bevelen in handen van een daartoe aangestelde deskundige-bedrijfsrevisor. Alvorens ten gronde te oordelen over dit verzoek heropende de arbeidsrechtbank het debat teneinde de eisende partijen toe te laten de opdracht van een deskundige-bedrijfsrevisor te formuleren en verwerende partijen toe te laten hierop eventuele bedenkingen te formuleren.

6. In het vonnis van 15 januari 2018 stelde de arbeidsrechtbank de heer A. aan als deskundige en beval overlegging van de btw-listings 2014 t.e.m. 2017 door SDM Technics in handen van deze deskundige. De zaak werd naar de bijzondere rol verwezen in afwachting van de eindsententie in de arbitrageprocedure.

De opdracht van de deskundige werd aangepast bij beschikking van 25 mei 2018.

7. SDM Technics en verweerder stelden op 22 en 23 februari 2018 hoger beroep in tegen beide vonnissen van de arbeidsrechtbank.

In het arrest van 26 februari 2019 verklaart het arbeidshof Antwerpen, afdeling Hasselt,

- het hoger beroep van verweerder ontvankelijk en gegrond en, dienvolgens

- verklaart de vorderingen van eiseressen t.a.v. verweerder onontvankelijk,
- stelt verweerder buiten zake,
- veroordeelt eiseressen tot de gerechtskosten van verweerder in beide aanleggen, vereffend op 18.000 EUR rechtsplegingsvergoeding arbeidsrechtbank, 20 EUR bijdrage aan het begrotingsfonds juridische tweedelijnsbijstand en 18.000 EUR rechtsplegingsvergoeding arbeidshof,
- het hoger beroep van SDM Technics ontvankelijk doch ongegrond en, dienvolgens
- bevestigt opzichtens deze partij beide beroepen vonnissen, daarin begrepen de bevolen onderzoeksmaatregelen,
- zendt de zaak in toepassing van artikel 1068, tweede lid van het Gerechtelijk Wetboek terug naar de arbeidsrechtbank,
- veroordeelt SDM Technics tot de gerechtskosten van het hoger beroep van eiseressen, vereffend, zoals gevorderd, telkens op 1440 EUR rechtsplegingsvergoeding arbeidshof.

8. Tegen het arrest van het arbeidshof Antwerpen, afdeling Hasselt, van 26 februari 2019 voeren eiseressen volgende middelen tot cassatie aan.

Het *eerste middel* betreft de beslissing waarbij de vordering van eiseres P&V Immo ten aanzien van verweerder onontvankelijk wordt verklaard.

Het *tweede middel* betreft de beslissing waarbij de vordering van eiseres P&V Elektrotechniek ten aanzien van verweerder onontvankelijk wordt verklaard.

Het *derde middel* betreft de veroordeling van eiseressen tot betaling van rechtsplegingsvergoedingen in eerste aanleg en hoger beroep aan verweerder.

EERSTE MIDDEL TOT CASSATIE

Geschonden bepalingen

- artikelen 17 en 18 van het Gerechtelijk Wetboek,
- artikelen 1319, 1320 en 1322 van het Burgerlijk Wetboek,
- artikel 149 van de Grondwet.

Aangevochten beslissing

Het arbeidshof Antwerpen, afdeling Hasselt, verklaart in het arrest van 26 februari 2019 het hoger beroep, ingesteld door verweerder T. tegen de vonnissen, gewezen door de arbeidsrechtbank Antwerpen, afdeling Hasselt, op 16 oktober 2017 en 15 januari 2018, ontvankelijk en gegrond.

Het arbeidshof vernietigt het beroepen vonnis van 16 oktober 2017 in de mate dat de vordering van eiseres P&V Immo lastens verweerder ontvankelijk werd verklaard.

Het arbeidshof verklaart de vordering van P&V Immo ten aanzien van verweerder onontvankelijk, stelt verweerder buiten zake en veroordeelt P&V Immo, samen met P&V Elektrotechniek, tot de gerechtskosten van verweerder van beide aanleggen, vereffend op 18.000 EUR rechtsplegingsvergoeding arbeidsrechtbank, 20 EUR bijdrage begrotingsfonds juridische tweedelijnsbijstand en 18.000 EUR rechtsplegingsvergoeding arbeidshof.

Het arbeidshof stoelt deze beslissing op volgende motieven:

“2.1 De ontvankelijkheid van de oorspronkelijke vordering van de nv P&V Immo

2.1.1 Ten aanzien van (verweerder)

Overeenkomstig artikel 17 en 18 van het Gerechtelijk Wetboek kan een rechtsvordering niet worden toegelaten indien de eisende partij geen hoedanigheid en/of belang heeft om ze in te dienen.

Vereist wordt dat de partij beschikt over een persoonlijk en rechtstreeks belang. Het moet gaan om een eigen belang dat bestaat op het ogenblik van het instellen van de eis.

Hoedanigheid kan worden omschreven als de rechtstitel krA.s dewelke een persoon in rechte optreedt. Hoedanigheid is m.a.w. de rechtsband die bestaat tussen de persoon die in rechte optreedt en het voorwerp van de eis, het subjectief recht dat wordt aangevoerd.

Het gevolg van het ontbreken van een belang en of hoedanigheid bij het instellen van de vordering is dat de rechtsvordering onontvankelijk wordt verklaard. Excepties van onontvankelijkheid kunnen in elke stand van het geding worden ingeroepen, zelfs voor het eerst in graa(d) van hoger beroep.

In de voorliggende zaak baseerde de nv P&V Immo zich in de inleidende dagvaarding op een arbeidsovereenkomst die met (verweerder) heeft bestaan. De vorderingen tegen (verweerder) zijn allen geënt op deze arbeidsovereenkomst en houden verband met de verplichtingen voortvloeiend uit deze arbeidsovereenkomst (artikel 17 van de Arbeidsovereenkomstenwet).

Het is dit onderwerp van de vordering dat trouwens maakt dat de arbeidsrechtbank en het arbeidshof bevoegd zijn om kennis te nemen van de (samenhangende) vorderingen van de nv P&V Immo, hetgeen de nv P&V Immo zelf uitdrukkelijk heeft bevestigd in de aanhef van haar motivering in de inleidende dagvaarding.

Vastgesteld moet worden dat de nv P&V Immo met ingang van 1 januari 2015 alle activa en passiva die betrekking hebben op de activiteit van de partiel te splitsen vennootschap, alsook al haar rechten en verplichtingen heeft overgedragen aan de nv P&V Elektrotechniek.

De nv P&V Immo heeft dus ook het recht om als ex-werkgever een vordering in te stellen tegen een ex-werknemer overgedragen aan de nv P&V Elektrotechniek.

In principe heeft enkel de houder van het betwiste subjectieve recht de vereiste hoedanigheid om de rechtsvorderingen met betrekking tot dat subjectief recht uit te oefenen.

De nv P&V Immo was op het ogenblik van het instellen van de vordering evenwel geen houder meer van het subjectief recht dat voorwerp is van de vordering tegen (verweerder).

De nv P&V Immo had dus geen hoedanigheid nu zij zich beriep op een subjectief recht dat toekomt aan een derde.

De nv P&V Immo betoogt weliswaar dat het onderzoek naar het bestaan of de draagwijdte van het door (haar) aangevoerde subjectief recht niet onder het onderzoek naar de ontvankelijkheid maar onder dit van de gegrondheid van de vordering valt.

Echter, dit staat er niet aan in de weg dat een vordering bij gebrek aan belang en hoedanigheid onontvankelijk wordt verklaard indien in de omstandigheden van de zaak bij de beoordeling van de ontvankelijkheid vaststaat dat er geen subjectieve rechten van de eisende partij in het geding zijn.

In casu staat het niet ter betwisting dat de nv P&V Immo op het moment van het instellen van onderhavige procedure op 2 juni 2016 niet meer de houder was van de subjectieve rechten voortvloeiend uit de arbeidsovereenkomst met (verweerder) die het voorwerp zijn van het geding.

De nv P&V Immo heeft dus geen hoedanigheid en geen belang in de zin van artikel 17 van het Gerechtelijk Wetboek om een vordering in te stellen tegen (verweerder), zodat de vordering van de nv P&V Immo tegen (verweerder) onontvankelijk is" (arrest, pp. 14-16).

Grieven

Eerste onderdeel

1.1 Overeenkomstig artikel 17 van het Gerechtelijk Wetboek kan de rechtsvordering niet worden toegelaten indien de eiser geen hoedanigheid en belang heeft om ze in te dienen.

De procespartij die aanvoert houder te zijn van een subjectief recht, heeft hoedanigheid en belang om de vordering in te stellen, ook al wordt dat recht betwist.

Het onderzoek naar het bestaan of de draagwijdte van het subjectief recht dat wordt ingeroepen betreft niet de ontvankelijkheid, maar wel de gegrondheid van de vordering.

1.2 Het arbeidshof beslist dat enkel de houder van het betwiste subjectieve recht de vereiste hoedanigheid heeft om de rechtsvorderingen met betrekking tot dat subjectieve recht uit te oefenen, dat eiseres P&V Immo het recht om als ex-werkgever tegen een ex-werknemer een vordering in te stellen heeft overgedragen aan eiseres P&V Elektrotechniek, dat P&V Immo op het ogenblik van het instellen van de vordering geen houder meer was van de subjectieve rechten voortvloeiend uit de arbeidsovereenkomst met verweerder die het voorwerp zijn van het geding.

Door op grond van deze vaststellingen – m.n. de afwezigheid van subjectief recht in hoofde van P&V Immo – te oordelen dat de vordering, bij gebrek aan belang en hoedanigheid in hoofde van P&V Immo, *niet ontvankelijk* is, schendt het bestreden arrest de artikelen 17 en 18 van het Gerechtelijk Wetboek.

Tweede onderdeel

2.1 Het belang en de hoedanigheid vereist om een ontvankelijke vordering in te stellen dienen beoordeeld te worden op het ogenblik van het instellen van de vordering.

2.2 De door P&V Immo tegen verweerder gerichte vordering werd ingesteld bij dagvaarding die op verzoek van P&V Immo (voorheen genaamd P&V Elektrotechniek Projects) aan verweerder werd betekend op 2 juni 2015.

Het bestreden arrest is derhalve niet naar recht verantwoord in zoverre het arbeidshof stelt dat *“in casu (...) het niet ter betwisting (staat) dat de nv P&V Immo op het ogenblik van het instellen van onderhavige procedure op 2 juni 2016 niet meer de houder was van de subjectieve rechten voortvloeiend uit de arbeidsovereenkomst met (verweerder) die het voorwerp zijn van het geding”* (arrest, p. 16, al. 1), nu aldus het bestaan van de voor de ontvankelijkheid van de vordering vereiste belang en hoedanigheid niet wordt onderzocht op het ogenblik van het instellen van de vordering (2 juni 2015), doch wel op een later tijdstip (2 juni 2016).

Het bestreden arrest schendt aldus de artikelen 17 en 18 van het Gerechtelijk Wetboek.

2.3 In zoverre het arbeidshof beslist dat de onderhavige procedure (de vordering van P&V Immo tegen verweerder) op 2 juni 2016 werd ingesteld, miskent het de bewijskracht van de inleidende dagvaarding waarbij P&V Immo haar vordering tegen verweerder instelde, waaruit blijkt dat deze dagvaarding (en het instellen van vordering) dateert van 2 juni 2015.

Het bestreden arrest geeft aan deze dagvaarding een met de bewoordingen ervan onverenigbare uitlegging en schendt aldus de artikelen 1319, 1320 en 1322 van het Burgerlijk Wetboek.

Derde onderdeel

3.1 Het arbeidshof oordeelt dat de vorderingen van eiseres P&V Immo allen geënt zijn op de arbeidsovereenkomst die met verweerder heeft bestaan (arrest, p. 15, al. 2-3) en dat:

“De nv P&V Immo betoogt weliswaar dat het onderzoek naar het bestaan of de draagwijdte van het door (haar) aangevoerde subjectief recht niet onder het

onderzoek naar de ontvankelijkheid maar onder dit van de gegrondheid van de vordering valt.

Echter, dit staat er niet aan in de weg dat een vordering bij gebrek aan belang en hoedanigheid onontvankelijk wordt verklaard indien in de omstandigheden van de zaak bij de beoordeling van de ontvankelijkheid vaststaat dat er geen subjectieve rechten van de eisende partij in het geding zijn.

In casu staat het niet ter betwisting dat de nv P&V Immo op het moment van het instellen van onderhavige procedure op 2 juni 2016 niet meer de houder was van de subjectieve rechten voortvloeiend uit de arbeidsovereenkomst met (verweerder) die het voorwerp zijn van het geding.

De nv P&V Immo heeft dus geen hoedanigheid en geen belang in de zin van artikel 17 van het Gerechtelijk Wetboek om een vordering in te stellen tegen (verweerder), zodat de vordering van de nv P&V Immo tegen (verweerder) onontvankelijk is” (arrest, pp. 15-16).

3.2 In zoverre het arbeidshof oordeelt dat door P&V Immo niet wordt betwist, of dat niet kan worden betwist, dat zij geen houder was van subjectieve rechten voortvloeiend uit de arbeidsovereenkomst met verweerder waarop haar vordering stoelde, is de beslissing volgens welke de vordering van P&V Immo, bij gebrek aan belang en hoedanigheid, niet ontvankelijk is, niet naar recht verantwoord.

Uit de *inleidende dagvaarding van 2 juni 2015* blijkt dat eiseres P&V Immo haar vordering tegen verweerder ook stoelde op derde-medeplichtigheid aan contractbreuk door de heer V.D.B., m.a.w. op buitencontractuele grondslag. Eiseres stelde in deze dagvaarding:

- p. 7, al. 4:

“Dhr. R.T. en SDM-Technics zijn zodoende derdemedeplichtig aan de contractbreuk door dhr. V.D.B.”,

- pp. 13-14, nr. 20:

“Dhr. R.T. en SDM-Technics zijn derdemedeplichtig aan contractbreuk door dhr. J.V.D.B. (...)

Dhr. R.T. en SDM-Technics werken samen met dhr. J.V.D.B. om concurrentie te plegen met P&V.

Dit kan afgeleid worden uit onder andere (i) de oprichting door dhr. V.D.B. van zijn vennootschappen Dos Mulas bvba op hetzelfde tijdstip en voor dezelfde notaris als de oprichting van SDM-Technics, (ii) aansluitende jaarlijkse algemene vergaderingen van deze vennootschappen, en (iii) de vele telefoongesprekken tussen dhr. V.D.B. met dhr. R.T. na het ontslag van dhr. V.D.B. bij P&V (...).

Dit is een flagrante inbreuk op het niet-concurrentiebeding van dhr. J.V.D.B. ten aanzien van P&V

Het feit dat dit vooralsnog achter de schermen zou gebeuren, doet geen afbreuk aan het onrechtmatig karakter ervan. Ook onrechtstreekse concurrentie wordt immers verboden door art. 9 van de managementovereenkomst tussen P&V en dhr. V.D.B., en dit tot 16 mei 2016.

Doordat Dhr. R.T. en SDM-Technics meewerken aan deze inbreuk zijn zij derdemedeplichtig aan de contractbreuk door dhr. V.D.B.”.

Eiseres P&V Immo wees in haar “syntheseberoepsbesluiten” (o.m. p. 12, al. 3-4; p. 15, nr. 10; p. 17, nr. 15; p. 31, nr. 36; p. 34, nr. 39, al. 3; pp. 36-37, nr. 44) op de derde-medeplichtigheid van verweerder aan contractbreuk door de heer V.D.B., en argumenteerde in deze “syntheseberoepsbesluiten” (pp. 28-30) als volgt omtrent de ontvankelijkheid van haar vordering tegen verweerder:

“De hoofdvordering van P&V Immo nv is ontvankelijk

29.

P&V Immo nv heeft steeds hoedanigheid en belang gehad om haar vordering in te stellen tegen (verweerder T. en de bvba SDM Technics) in de zin van art. 17 Ger.W.

De draagwijdte van deze begrippen werd recent nogmaals verduidelijkt door het Hof van beroep te Antwerpen (...):

B.H. en C.H. werpen de onontvankelijkheid van de vordering van nv K. en R.S. op wegens gebrek aan belang en hoedanigheid overeenkomstig artikel 17 van het Gerechtelijk Wetboek. Immers zou de door nv K. en R.S. voorgehouden schade in verband met kosten en de erfpacht zich situeren in de rechtsverhouding tussen nv I. en nv K. A.H. zou hier niets mee te maken hebben gehad. Er is dan ook geen rechtsband met de rechtsopvolgers van A.H., B.H. en C.H.

Het hof volgt dit standpunt niet. De procespartij die stelt houder te zijn van een subjectief recht heeft, ook al wordt dat recht betwist, het vereist(e) belang en de vereiste hoedanigheid om een rechtsvordering in te dienen. Het volstaat dat een eiser zich beroept op een subjectief recht om belang te hebben bij het instellen van een vordering. Of dat subjectief recht effectief bestaat, zal dienen beoordeeld te worden na onderzoek van de grond van de zaak.

Het onderzoek naar het bestaan of de draagwijdte van het door de eiser aangevoerde subjectief recht valt niet onder het onderzoek naar de ontvankelijkheid, maar onder dit van de gegrondheid van de vordering.

De vordering van nv K. en R.S. is ontvankelijk.’

De definitie van procesbelang in de door SDM-Technics aangehaalde rechtsleer (...) bevestigt dit integraal.

Het debat omtrent de subjectieve rechten van P&V Immo nv na de partiële splitsingen behoort in casu dus tot de grond van de zaak.

De eerste rechter besliste dan ook terecht in die zin, waarbij zij zich eveneens beriep op Cassatierechtspraak in dezelfde zin die al geruime tijd gehandhaafd wordt en waarop het recent en hoger geciteerd arrest van het hof van beroep ook gebaseerd is (Cass. 4 december 1989, Arr.Cass. 1989-90, 467; Cass. 26 februari 2004, RABG 2004, 615; Cass. 2 april 2004, Arr.Cass. 2004, 597; Cass. 28 september 2007, Arr.Cass. 2007, 1798; Cass. 16 november 2007, Arr.Cass. 2007, 219). Zie p. 12 tussenvonnissen d.d. 16.10.2017.

De hoofdvordering van P&V Immo nv is dus a priori ontvankelijk.

30.

In ieder geval heeft P&V Immo alle belang (en hoedanigheid) om haar vorderingen in te stellen, zo onder meer wegens de slechtmaking door (verweerder T. en de bvba SDM Technics), als één van de omstandigheden van oneerlijke concurrentie. (Verweerder T. en de bvba SDM Technics) maken geen onderscheid tussen de vennootschappen van de P&V groep wanneer zij haar met het oog op afwerving van cliënteel en personeel trA. zwart te maken.

Tevens omvatten de beschermde databanken, auteursrechtelijk beschermde werken en fabrieks- en zakengeheimen, die onrechtmatig in het bezit zijn van en gebruikt worden door (verweerder T. en de bvba SDM Technics) zowel informatie over P&V Elektrotechniek nv als van P&V Immo nv. Dit aspect betreft zowel de vordering wegens oneerlijke concurrentie als de autonome stakingsvordering en vordering tot teruggave geënt op de wet marktpraktijken, de auteurswet en de databankenwet, en tevens de vordering tot schadevergoeding voor zover zij hierop gebaseerd wordt.

(...)

P&V Immo nv heeft dus in ieder geval voor wat betreft haar buitencontractuele vorderingen tegen (verweerder T.) (...) de hoedanigheid en het belang.

De beschikkingen van de tussensententie van de arbiter d.d. 4.11.2016 waarbij de vordering van P&V Immo tegen dhr. V.D.B. en JPK Consult onontvankelijk werd verklaard (waarmee P&V zich niet akkoord verklaart) betreffen een ander voorwerp en hebben dus sowieso geen invloed op de ontvankelijkheid van de

vordering van P&V Immo in huidige procedure. Het voorwerp van deze vordering is in grote mate verschillend van de vordering in arbitrage. Het betreft grotendeels buitencontractuele vorderingen waarvoor P&V Immo in ieder geval hoedanigheid en belang heeft.

De hoofdvordering van P&V Immo nv is dus ontvankelijk.

31.

Alhoewel er voor volkomen rechtspersonen (zoals nv-rechtsvorm) wordt aangenomen dat deze een volledige rechtsbekwaamheid hebben (...) wordt deze beperkt door de zgn. statutaire specialiteit, dewelke bepaald is door de omschrijving in de notariële oprichtingsakte en latere statutenwijzigingen. Welnu, ondanks haar benaming is de statutaire doelomschrijving van de vennootschap P&V Immo nv - ook na de partiële splitsing in 2015 - bijzonder ruim. Naast operaties mbt. onroerende goederen bevat dit nog steeds (...)

De vennootschap heeft tot doel:

- o [...]*
- o Verkoopcentrum van alle elektrische en elektronische componenten in de meest ruime zin;*
- o Werkplaats voor assemblage en productie van elektrische en elektronische producten;*
- o Research en engineering inzake toepassingen van elektronica en elektro-mechanica;*
- o Groot- en kleinhandel, import en export, levering en plaatsing van hoger vermelde producten. [...]*

Zoals uiteengezet in afdeling 2.1 zijn ingevolge twee partiële splitsingen in resp. 2011 en 2015 alle rechten en plichten van het vroegere Penders & Vanherle deels overgegaan op P&V Immo nv en P&V Elektrotechniek nv, die beiden als vennootschappen van dezelfde groep belang hebben bij deze procedure.

De partiële splitsing en inbreng van de bedrijfstak in P&V Elektrotechniek nv in 2015 heeft het bestaan en de overige activiteiten van P&V Immo nv onverlet gelaten.

32.

Louter voor zoveel als nodig merken concluanten nog op dat het vennootschapsbelang voor wat ondernemingen behorende tot eenzelfde groep van verbonden of aanverwante vennootschappen betreft (art. 6 e.v. W.Venn.) bijzonder ruim wordt gedefinieerd, daarbij rekening houdend met het gemeenschappelijk economisch, sociaal en/of financieel doel van de hele groep (...).

In deze zijn P&V Immo nv en P&V Elektrotechniek nv zustervennootschappen, waarbij hun vennootschapsbelang mede bepaald wordt door elkaars belangen (dit op voorwaarde dat ze hun eigen bestaan niet in het gedrang brengen).

P&V Immo is als immovenootschap van de P&V groep bovendien financieel afhankelijk van P&V Elektrotechniek voor de betaling van de huurgelden voor het bedrijfspand (...).

Als deel van de P&V groep van ondernemingen ondervindt P&V evenzeer ernstige schade door het onrechtmatig handelen van (verweerder en SDM Technics), en bezit P&V wel degelijk subjectieve rechten voor het instellen van de vorderingen.

Ook dit werd bevestigd in het eerste tussenvonnis a quo (zie p. 13).

P&V Immo nv heeft dus hoedanigheid en belang zodat haar vordering ontvankelijk is”.

Eiseres P&V Immo voerde aldus in haar syntheseberoepsbesluiten aan dat zij over subjectieve rechten beschikt voor het instellen van een vordering tegen verweerder (en dus belang en hoedanigheid heeft om een vordering tegen verweerder in te stellen), o.m. om reden dat:

- zij ook een vordering op buitencontractuele grondslag tegen verweerder stelt,
- zij, als deel van de P&V-groep van ondernemingen, ernstige schade heeft geleden door het onrechtmatige optreden van verweerder,
- wanneer verweerder P&V tracht zwart te maken met het oog op afwerving van cliënteel en personeel, er geen onderscheid wordt gemaakt tussen de vennootschappen van de P&V-groep,
- verweerder onrechtmatig in het bezit is en gebruik maakt van beschermde databanken, auteursrechtelijk beschermde werken, fabrieks- en zakengeheimen, en deze zowel informatie van P&V Immo als van P&V Elektrotechniek omvatten.

In zoverre het arbeidshof ervan uitgaat dat de vordering van eiseres P&V Immo slechts stoelde op de subjectieve rechten uit de arbeidsovereenkomst met verweerder en eiseres zich niet beriep op subjectieve rechten tot vergoeding van schade voortvloeiend uit de buitencontractuele aansprakelijkheid van verweerder, beslist het dat de syntheseberoepsbesluiten van eiseres P&V Immo en de dagvaarding van 2 juni 2015 iets niet inhouden dat er wel in voorkomt. Het arbeidshof geeft derhalve aan deze besluiten en aan deze dagvaarding een met de bewoordingen ervan onverenigbare uitlegging en schendt de artikelen 1319, 1320 en 1322 van het Burgerlijk Wetboek.

3.3 Uit het voorgaande blijkt dat door eiseres P&V Immo wel degelijk werd aangevoerd dat zij beschikt over subjectieve rechten tot vergoeding van schade ten aanzien van verweerder. Volgende grieven worden in ondergeschikte orde aangevoerd.

3.3.1 Minstens is de *sub* randnummer 3.1 geciteerde beslissing - i.h.b. "*In casu staat het niet ter betwisting dat de nv P&V Immo op het moment van het instellen van onderhavige procedure op 2 juni 2016 niet meer de houder was van de subjectieve rechten voortvloeiend uit de arbeidsovereenkomst met (verweerder) die het voorwerp zijn van het geding*" - voor twee uitleggingen vatbaar :

- uitlegging (1) : er wordt door P&V Immo niet betwist dat zij op het ogenblik van het instellen van de vordering geen houder was van subjectieve rechten t.a.v. verweerder voortvloeiend uit diens arbeidsovereenkomst; P&V Immo voert m.a.w. niet aan houder te zijn van subjectieve rechten uit de arbeidsovereenkomst,
- uitlegging (2) : er kan niet worden betwist dat P&V Immo op het ogenblik van het instellen van de vordering geen houder was van dergelijke subjectieve rechten t.a.v. verweerder; P&V Immo is m.a.w. geen houder van die subjectieve rechten.

3.3.2 Overeenkomstig artikel 149 van de Grondwet is elk vonnis en arrest met redenen omkleed.

Een arrest stoelt op dubbelzinnige motieven wanneer de redenen ervan op twee wijzen kunnen worden uitgelegd en de beslissing volgens één van die uitleggingen wettig verantwoord is en volgens de andere niet.

Deze dubbelzinnigheid in de motivering impliceert dat Uw Hof onmogelijk de wettigheid van de beslissing kan controleren, zodat het arrest niet regelmatig met redenen is omkleed en artikel 149 van de Grondwet schendt.

3.3.3 Indien het arbeidshof beslist dat P&V Immo niet betwist dat zij op het ogenblik van het instellen van de vordering geen houder was van subjectieve rechten t.a.v. verweerder (m.a.w. dat zij niet aanvoert houder te zijn van subjectieve rechten) – *uitlegging (1)* – dan is de beslissing volgens welke haar vordering, bij gebrek aan belang en/of hoedanigheid, niet ontvankelijk wordt verklaard, naar recht verantwoord.

Indien het arbeidshof beslist dat P&V Immo geen houder was van subjectieve rechten t.a.v. verweerder (m.a.w. dat P&V Immo zich beroept op subjectieve rechten die haar niet toebehoren/die niet bestaan) - *uitlegging (2)* - dan is, zoals blijkt uit de grieven geformuleerd in het eerste onderdeel van het middel (die hier uitdrukkelijk worden hernomen), de beslissing volgens welke haar vordering bij gebrek aan

belang en/of hoedanigheid niet ontvankelijk wordt verklaard, niet naar recht verantwoord (schending van de artikelen 17 en 18 van het Gerechtelijk Wetboek).

De motieven van het aangevochten arrest kunnen aldus op twee wijzen worden uitgelegd en de beslissing is volgens de ene uitlegging wettig verantwoord en volgens de andere niet.

Het bestreden arrest stoelt op dubbelzinnige motieven, zodat het niet regelmatig met redenen is omkleed en artikel 149 van de Grondwet, alsmede de artikelen 17 en 18 van het Gerechtelijk Wetboek, schendt.

Toelichting

Eiseres P&V Immo verwijst naar de arresten van Uw Hof luidens welke de procespartij die beweert houder te zijn van een subjectief recht hoedanigheid en belang heeft opdat haar vordering ontvankelijk zou worden verklaard, ook al wordt dat recht betwist (Cass. 26 januari 2017, C.16.0291.F; Cass. 29 oktober 2015, C.13.0374.N; Cass. 5 september 2013, C.12.0445.N, *Arr.Cass.* 2013, nr. 424; Cass. 23 februari 2012, C.11.0259.N, *Arr.Cass.* 2012, nr. 130; Cass. 28 september 2007, C.06.0180.F, *Arr.Cass.* 2007, nr. 441; Cass. 26 februari 2004, C.01.0402.N, *Arr.Cass.* 2004, nr. 106).

TWEEDE MIDDEL TOT CASSATIE

Geschonden bepalingen en algemeen rechtsbeginsel

- artikelen 1319, 1320 en 1322, 1382 en 2262*bis*, §1 van het Burgerlijk Wetboek,
- artikel 15 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten,
- het algemeen rechtsbeginsel betreffende het recht van verdediging.

Aangevochten beslissing

Het arbeidshof Antwerpen, afdeling Hasselt, verklaart in het arrest van 26 februari 2019 het hoger beroep, aangetekend door verweerder T. tegen de vonnissen, gewezen door de arbeidsrechtbank Antwerpen, afdeling Hasselt, op 16 oktober 2017 en 15 januari 2018, ontvankelijk en gegrond.

Het arbeidshof vernietigt het bestreden vonnis van 16 oktober 2017 in de mate dat de vordering van P&V Elektrotechniek lastens verweerder ontvankelijk werd verklaard.

Het arbeidshof verklaart de vordering van P&V Elektrotechniek ten aanzien van verweerder verjaard en dus onontvankelijk, stelt verweerder buiten zake en veroordeelt P&V Elektrotechniek, samen met P&V Immo, tot de gerechtskosten van verweerder van beide aanleggen, vereffend op 18.000 EUR rechtsplegingsvergoeding arbeidsrechtbank, 20 EUR bijdrage begrotingsfonds juridische tweedelijnsbijstand en 18.000 EUR rechtsplegingsvergoeding arbeidshof.

Het arbeidshof stoelt deze beslissing op volgende motieven:

“In casu bestaat er geen betwisting over de vraag of de nv P&V Elektrotechniek over het vereiste belang en de vereiste hoedanigheid beschikt.

Evenwel werpt (verweerder) in hoger beroep terecht op dat de vordering van de nv P&V Elektrotechniek verjaard is met toepassing van artikel 15 van de arbeidsovereenkomstenwet.

De verjaring kan in elke stand van het geding worden ingeroepen.

Te vergeefs werpt de nv P&V Elektrotechniek op dat de gemeenrechtelijke verjaringstermijn van toepassing is.

De vordering(en) wegens niet-nakoming van de verplichting tot discretie inzake vertrouwelijke gegevens en zakengeheimen of wegens daden van oneerlijke concurrentie zijn onmiskenbaar vordering(en) die uit de arbeidsovereenkomst zijn ontstaan. (artikel 17 Arbeidsovereenkomstenwet)

Artikel 15, eerste lid, van de Arbeidsovereenkomstenwet bepaalt dat de rechtsvorderingen die uit de overeenkomst ontstaan, verjaren één jaar na het eindigen van deze overeenkomst of vijf jaar na het feit waaruit de vordering is ontstaan, zonder dat deze termijn één jaar na het eindigen van deze overeenkomst mag overschrijden.

Artikel 2257 van het Burgerlijk Wetboek bepaalt dat de vordering niet loopt ten aanzien van een schuldvordering die op een bepaalde dag vervalst, zolang die dag niet verschenen is.

Uit de samenhang van die wetsbepalingen volgt dat op vorderingen tot uitvoering van verbintenissen die ontstaan uit een arbeidsovereenkomst maar met vervalddag na het eindigen van die overeenkomst, de in voormeld artikel 15, eerste lid, bepaalde verjaringstermijn van één jaar toepasselijk is en dat die verjaringstermijn slechts aanvangt op die vervalddag. (Cass. 13 november 2006, nr. S.05011.N, www.cass.be).

Op basis van voornoemde cassatierechtspraak, waarbij het arbeidshof zich aansluit, moet worden aangenomen dat op de vorderingen die hun oorsprong vinden in de arbeidsovereenkomst, de eenjarige verjaringstermijn van artikel 15 van de Arbeidsovereenkomstenwet van toepassing is, met die precisering dat het aanvangstijdstip moet worden uitgesteld tot op het ogenblik waarop het feit plaatsgrijpt. (vgl. W. Van Eeckhoutte, "De verjaring van contractuele en extracontractuele vordering in het arbeidsrecht", in I. Claeys (ed), Verjaring in het privaatrecht. Weet de avond wat de morgen brengt?, Mechelen, Wolters Kluwer, 2005, 296)

Het weze hierbij opgemerkt dat om de verjaringstermijn van een vordering tot nakoming van een contractuele verbintenis te doen ingaan, niet vereist is dat de benadeelde kennis heeft van zijn schade. (vgl. Cass. 3 oktober 2016, R.W. 2018, 21)

In casu moet worden vastgesteld dat de feiten die aanleiding hebben gegeven tot de vordering lastens (verweerder) in elk geval plaats grepen voor 5 december 2014, nu deze op deze datum het voorwerp hebben uitgemaakt van een uitdrukkelijke ingebrekestelling aan het adres van (verweerder).

De datum van 5 december 2014 als aanvangspunt voor de verjaringstermijn van artikel 15 van de Arbeidsovereenkomstenwet in aanmerking genomen moet worden besloten dat de vordering van de nv P&V Elektrotechniek tegen (verweerder) verjaard is, nu deze eerst werd ingesteld bij verzoekschrift van 15 maart 2016.

Hieruit volgt dat het beroep van (verweerder) tegen het vonnis van 16 oktober 2017 gegrond is en dat hij wat de verdere procesgang betreft buiten zaken dient te worden gesteld' (arrest, pp. 17-18).

Grievan

Eerste onderdeel

1.1 Overeenkomstig artikel 15 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten verjaren de rechtsvorderingen die uit de arbeidsovereenkomst ontstaan, één jaar na het eindigen van deze overeenkomst of vijf jaar na het feit waaruit de vordering is ontstaan, zonder dat deze termijn één jaar na het eindigen van deze overeenkomst mag overschrijden.

Dit artikel 15 is van toepassing op vorderingen die rechtstreeks of onrechtstreeks op de arbeidsovereenkomst steunen, m.a.w. op vorderingen die zonder de arbeidsovereenkomst niet konden ontstaan.

1.2 Artikel 2262*bis*, §1 van het Burgerlijk Wetboek bepaalt dat alle persoonlijke rechtsvorderingen door verloop van tien jaar verjaren.

Rechtsvorderingen tot vergoeding van schade op grond van buitencontractuele aansprakelijkheid verjaren evenwel door verloop van vijf jaar vanaf de dag volgend op die waarop de benadeelde kennis heeft gekregen van de schade of van de verzwaaring ervan en van de identiteit van de daarvoor aansprakelijke persoon. Deze vorderingen verjaren in ieder geval door verloop van twintig jaar vanaf de dag volgend op die waarop het feit waardoor de schade is veroorzaakt, zich heeft voorgedaan.

1.3 Een derde die (foutief) andermans contractuele rechten miskent, kan hiervoor aansprakelijk worden gesteld.

De aansprakelijkheid van de derde voor de miskenning van de contractuele rechten van een contractant betreft een op artikel 1382 van het Burgerlijk Wetboek gestoelde buitencontractuele aansprakelijkheid.

De vordering die door de contractspartij wordt ingesteld tegen een “derde”, m.n. tegen de persoon die zich schuldig heeft gemaakt aan medeplichtigheid aan contractbreuk door een medecontractant van de eisende partij, is een buitencontractuele vordering die onderworpen is aan de verjaringstermijn van artikel 2262*bis* van de Burgerlijk Wetboek.

De vordering die partij A instelt tegen partij C wegens derde medeplichtigheid aan de contractbreuk (miskenning van een concurrentiebeding) gepleegd door B, medecontractant van A, is onderworpen aan de verjaringstermijn van artikel 2262*bis* van het Burgerlijk Wetboek. De omstandigheid dat partij C een ex-werknemer is van partij A, en A tevens een vordering instelt tegen C wegens daden gesteld door C na het eindigen van de arbeidsovereenkomst die een inbreuk uitmaken op artikel 17.3

van de Arbeidsovereenkomstenwet (zijnde een vordering die voortvloeit uit de arbeidsovereenkomst), doet hieraan geen afbreuk.

De vordering die partij A instelt tegen partij C wegens derde medeplichtigheid aan contractbreuk (miskenning van een concurrentiebeding) door B, kon ontstaan zonder de arbeidsovereenkomst tussen A en C. Zij stoelt dus niet op deze arbeidsovereenkomst.

2. Zoals blijkt uit het aangevochten arrest (p. 4, al. 4), stelde eiseres P&V Elektrotechniek *in casu* haar vordering tot schadevergoeding tegen verweerder onder meer op diens derde-medeplichtigheid aan contractbreuk door de heer V.D.B. en de bvba JPK Consult (wegens miskenning van het niet-concurrentiebeding t.a.v. eiseres), en derhalve op buitencontractuele grondslag.

Dit blijkt uit het verzoekschrift tot vrijwillige tussenkomst van eiseres P&V Elektrotechniek (p. 2, voorlaatste al.) en de inleidende dagvaarding van 2 juni 2015 (dagvaarding uitgaande van P&V Immo (voorheen P&V Elektrotechniek Projects) waarnaar het verzoekschrift tot vrijwillige tussenkomst verwijst), waarin werd gesteld:

- p. 7, al. 4:

“Dhr. R.T. en SDM-Technics zijn zodoende derdemedeplichtig aan de contractbreuk door dhr. V.D.B.”,

- pp. 13-14, nr. 20:

“Dhr. R.T. en SDM-Technics zijn derdemedeplichtig aan contractbreuk door dhr. J.V.D.B. (...)

Dhr. R.T. en SDM-Technics werken samen met dhr. J.V.D.B. om concurrentie te plegen met P&V.

Dit kan afgeleid worden uit onder andere (i) de oprichting door dhr. V.D.B. van zijn vennootschappen Dos Mulas bvba op hetzelfde tijdstip en voor dezelfde notaris als de oprichting van SDM-Technics, (ii) aansluitende jaarlijkse algemene vergaderingen van deze vennootschappen, en (iii) de vele telefoongesprekken tussen dhr. V.D.B. met dhr. R.T. na het ontslag van dhr. V.D.B. bij P&V (...).

Dit is een flagrante inbreuk op het niet-concurrentiebeding van dhr. J.V.D.B. ten aanzien van P&V

Het feit dat dit voornog achter de schermen zou gebeuren, doet geen afbreuk aan het onrechtmatig karakter van. Ook onrechtstreekse concurrentie wordt immers verboden door art. 9 van de managementovereenkomst tussen P&V en dhr. V.D.B., en dit tot 16 mei 2016.

Doordat Dhr. R.T. en SDM-Technics meewerken aan deze inbreuk zijn zij derdemedeplichtig aan de contractbreuk door dhr. V.D.B.”.

Dit blijkt tevens uit de syntheseberoepsbesluiten van eiseres, waarin o.m. als volgt werd geargumenteed:

- p. 12, al. 2-3:

“Belangrijker nog, bij akte van 3 november 2015 werd de bvba Dos Mulas aangesteld als zaakvoerder van SDM-Technics, waarbij dhr. V.D.B. werd aangeduid als vaste vertegenwoordiger (...).

Dit vormt niet alleen het ultieme bewijs van de professionele samenwerking tussen dhr. T. en dhr. V.D.B., doch ook van de schending van het niet-concurrentiebeding door dhr. V.D.B. en de derdemedeplichtigheid hieraan van dhr. T. en SDM-Technics”,

- p. 15, nr. 10:

“Daarom stelde P&V dhr. T. en SDM-Technics meteen officieel in gebreke. Dit gebeurde per aangetekend schrijven d.d. 5.12.2014 (...).

Dhr. T. en SDM-Technics werden beiden aangemaand om alle handelingen die een inbreuk uitmaken op de rechten van P&V onmiddellijk te staken en gestaakt te houden, alsook om te bevestigen dat alle gegevens die onrechtmatig in hun bezit zijn, werden teruggegeven of vernietigd, dan wel te bewijzen dat zij geen dergelijke gegevens bezitten.

Ook werd hen kennis gegeven van het volledig niet-concurrentiebeding waardoor dhr. V.D.B. nog tot 16.5.2016 gebonden is, met de mededeling dat elke medewerking die zij aan de miskennis daarvan zouden verlenen, hun derdemedeplichtigheid aan diens contractbreuk tot gevolg zal hebben”;

- p. 17, nr. 15:

“De aanhoudende daden van onrechtmatige concurrentie, afwerving en derdemedeplichtigheid aan contractbreuk in hoofde van dhr. T. en SDM-Technics dwongen P&V ertoe om in het voorjaar van 2015 over te gaan tot dagvaarding teneinde haar rechten te vrijwaren”;

- p. 31, nr. 36:

“De arbeidsrechtbank heeft na uitgebreide debatten en op gemotiveerde wijze beslist dat er prima facie sprake is van oneerlijke concurrentie door SDM-Technics en dhr. T., onder meer in de vorm van derdemedeplichtigheid aan de contractbreuk door dhr. V.D.B., reeds vastgesteld door de arbiter bij tussensententie. De arbeidsrechtbank weerhield ook een prima facie recht op schadevergoeding”;

- p. 34, nr. 39, al. 3:

“Een en ander toont nogmaals aan dat P&V huidige procedure wegens oneerlijke concurrentie, waaronder derdemedeplichtigheid aan contractbreuk, meer dan

terecht heeft ingesteld en dat het bevolen deskundig onderzoek door Uw Hof bevestigd dient te worden alvorens de zaak ten gronde verder kan behandeld worden door de eerste rechter, teneinde ook de inbreuken van SDM-Technics en dhr. T. te horen vaststellen alsook de door P&V geleden schade die aan hen dient te worden toegerekend”;

- pp. 36-37, nr. 44:

“Op 25 oktober 2018 werd een eindsententie gewezen waarbij de inbreuken op het niet-concurrentiebeding door dhr. V.D.B. en JPK Consult bvba bevestigd en uitgebreid werden en zij in solidum veroordeeld werden tot betaling van een schadevergoeding van 143.306,31 euro in hoofdsom, meer de intresten (...).

Deze uitspraak heeft een (zelfs gedingbeslissende) invloed op huidige geschil aangezien Uw Hof (in principe de eerste rechter, zie hoger), in het kader van de beoordeling van de derdemedeplichtigheid aan contractbreuk in hoofde van (dhr. T. en SDM-Technics) ook dient te oordelen over de (periode van) inbreuken op het niet-concurrentiebeding, tevens het voorwerp van de arbitrageprocedure.

Ook de uitspraak van de arbiter omtrent de schadebegroting en het aandeel van dhr. V.D.B. en JPK Consult bvba in de geleden schade is van (zelfs gedingbeslissend) belang voor huidige procedure.

P&V zal uiteraard geen tweemaal dezelfde schade (...) vorderen, eenmaal in deze procedure jegens dhr. T. en SDM-Technics, en andermaal in de opgestarte arbitrageprocedure tegen dhr. V.D.B. wegens schending van het niet-concurrentiebeding.

Om deze reden vordert P&V in deze procedure dat, voor zover het dezelfde geleden schade betreft als deze waarvan P&V de vergoeding vordert in de arbitrageprocedure tegen JPK Consult bvba en dhr. V.D.B., dhr. R.T. en SDM-Technics bvba hoofdelijk, minstens in solidum worden veroordeeld tot betaling van de in de arbitrageprocedure (...) gewezen of nog te wijzen schadevergoeding, samen met JPK Consult bvba en dhr. V.D.B..

De door P&V geleden schade door toedoen van enerzijds (de heer T. en SDM-Technics) en anderzijds dhr. V.D.B. is weliswaar niet volledig overlappend! Naast de schade toerekenbaar aan dhr. V.D.B. en JPK Consult bvba is er tevens schade toerekenbaar aan (de heer T. en SDM-Technics) op grond van hun derdemedeplichtigheid aan contractbreuk.

Naast die derdemedeplichtigheid begaan (de heer T. en SDM-Technics) ook andere fouten (gebruik door knowhow en slechtmaking) waardoor de concurrentie een oneerlijk karakter heeft en waardoor P&V ook andere schade lijdt. Deze schade wenst P&V uiteraard bijkomend vergoed te zien door (de heer T. en SDM-Technics)”.

Nopens de door verweerder aangevoerde verjaring van haar vordering, argumenteerde P&V Elektrotechniek:

“De gemeenrechtelijke verjaringstermijn van art. 2262bis B.W. is van toepassing, nl. 10 jaar nadat de ongeoorloofde concurrentie zich voordoet, dan wel 5 jaar m.b.t. vorderingen tot schadevergoeding gestoeld op buitencontractuele aansprakelijkheid (...), zoals in casu. (...)

De vordering is dus niet verjaard en deze grief is dan ook manifest ongegrond’ (synthesebesluiten, p. 31, nr. 35).

3. Het arbeidshof beslist in het aangevochten arrest dat op de vordering van P&V Elektrotechniek de in artikel 15 van de Arbeidsovereenkomstenwet voorgeschreven verjaringstermijn van toepassing is, en niet de gemeenrechtelijke verjaringstermijn bepaald in artikel 2262bis, §1 van het Burgerlijk Wetboek, nu de vorderingen wegens niet-nakoming van de verplichting tot discretie inzake vertrouwelijke gegevens en zakengeheimen of wegens daden van oneerlijke concurrentie onmiskenbaar vorderingen zijn die uit de arbeidsovereenkomst zijn ontstaan.

De door eiseres P&V Elektrotechniek tegen verweerder ingestelde vordering tot vergoeding van schade voortvloeiend uit de derde-medeplichtigheid van verweerder aan de door de heer V.D.B. en de bvba JPK Consult gepleegde contractbreuk, vindt evenwel noch rechtstreeks noch onrechtstreeks haar oorsprong in de arbeidsovereenkomst van verweerder, doch betreft een buitencontractuele vordering onderworpen aan de verjaringstermijn van artikel 2262bis, §1 van het Burgerlijk Wetboek.

De beslissing waarbij de vordering van eiseres integraal, dus ook in zoverre zij strekt tot vergoeding van schade voortvloeiend uit de door verweerder gepleegde derde-medeplichtigheid aan contractbreuk, verjaard is nu deze werd ingesteld na het verstrijken van de in artikel 15 van de Arbeidsovereenkomstenwet bepaalde eenjarige termijn, schendt de artikelen 1382 en 2262bis van het Burgerlijk Wetboek en 15 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten.

4. In zoverre het arbeidshof beslist dat eiseres P&V Elektrotechniek geen (buitencontractuele) vordering tegen verweerder heeft ingesteld tot vergoeding van de schade voortvloeiende uit diens derde-medeplichtigheid aan de contractbreuk door de heer V.D.B. en de bvba JPK Consult, beslist het dat de syntheseberoepsbesluiten van eiseres - alsmede het verzoekschrift tot vrijwillige tussenkomst van eiseres P&V Elektrotechniek en de inleidende dagvaarding van 2 juni 2015 uitgaande van P&V Immo (voorheen P&V Elektrotechniek Projects) waarnaar dit verzoekschrift verwijst - iets niet inhouden dat er wel in voorkomt.

Het arbeidshof geeft aldus aan deze syntheseberoepsbesluiten, alsmede aan het verzoekschrift tot vrijwillige tussenkomst en de dagvaarding, een met de bewoordingen ervan onverenigbare uitlegging en miskent de bewijskracht van deze

stukken (schending van de artikelen 1319, 1320 en 1322 van het Burgerlijk Wetboek).

Tweede onderdeel

5. De rechter is gehouden het geschil te beslechten overeenkomstig de daarop van toepassing zijnde rechtsregels. Hij moet de juridische aard van de door de partijen aangevoerde feiten en handelingen onderzoeken, en mag, ongeacht de juridische omschrijving die de partijen daaraan hebben gegeven, de door hen aangevoerde redenen ambtshalve aanvullen op voorwaarde dat hij geen betwisting opwerpt waarvan de partijen bij conclusie het bestaan hebben uitgesloten, dat hij enkel steunt op elementen die hem regelmatig zijn voorgelegd, dat hij het voorwerp van de vordering niet wijzigt en dat hij daarbij het recht van verdediging van de partijen niet miskent.

6. Het arbeidshof beslist dat op de door eiseres P&V Elektrotechniek tegen verweerder ingestelde vordering de eenjarige verjaringstermijn bepaald in artikel 15 van de Arbeidsovereenkomstenwet van toepassing is.

Volgens het arbeidshof dient de datum van 5 december 2014 in aanmerking te worden genomen als aanvangspunt van deze verjaringstermijn. De feiten die aanleiding hebben gegeven tot de vordering vonden volgens het arbeidshof immers plaats voor 5 december 2014, nu ze op deze datum voorwerp hebben uitgemaakt van een ingebrekestelling aan het adres van verweerder.

De bij verzoekschrift van 15 maart 2016, d.w.z. meer dan één jaar na 5 december 2014, ingestelde vordering wordt aldus verjaard verklaard.

7. Verweerder argumenteerde in zijn "eerste beroepsconclusie" (p. 23, nrs. 28-29) dat de vordering van eiseres P&V Elektrotechniek om volgende redenen verjaard is:

"Hiernaast moet bijkomend en minstens te worden vastgesteld dat de vordering van P&V OEM (thans P&V Elektrotechniek) niet werd ingesteld binnen de arbeidsrechtelijke verjaringstermijn van 1 jaar cfr. artikel 15 Wet op de Arbeidsovereenkomsten, waardoor deze vordering opzichtens conculant in elk geval als verjaard dient te worden bestempeld.

Het ontslag dateert namelijk van 30.09.2014 en het verzoekschrift tot tussenkomst (en aldus gestelde vordering) dateert van 14.03.2016 oftewel van meer dan een jaar nadien.

De bedenking van P&V dat zulks niet zou gelden voor ongeoorloofde concurrentie kan in ieder geval niet worden opgeworpen tegen conculant, want conculant stelt

geen concurrentiële handelingen. Concluant is louter voor 5% aandeelhouder van een vennootschap waarvan P&V meent dat deze ongeoorloofd concurreert, maar dit is niet concluant.

Concluant verzoekt het Hof derhalve om de vorderingen van de vrijwillig tussenkomende partij P&V OEM (thans P&V Elektrotechniek) onontvankelijk te verklaren”.

8. Verweerder voerde aldus weliswaar aan dat de eenjarige verjaringstermijn bepaald in artikel 15 van Arbeidsovereenkomstenwet van toepassing is, doch hij argumenteerde dat deze termijn aanving op datum van zijn ontslag, zijnde op 30 september 2014.

Verweerder voerde geenszins aan dat

- de éénjarige verjaringstermijn aanving op 5 december 2014,
- de feiten die aanleiding hebben gegeven tot de vordering in elk geval plaatsgrepen vóór deze datum, daar ze op deze datum voorwerp hebben uitgemaakt van een uitdrukkelijke ingebrekestelling aan zijn adres.

Eiseres P&V Elektrotechniek kon bijgevolg voor de appelrechters geen verweer voeren betreffende dit beweerde aanvangspunt van de verjaringstermijn, noch omtrent de achterliggende motivering voor het bepalen van dit aanvangspunt.

Door te beslissen dat de vordering van eiseres P&V Elektrotechniek verjaard is daar ze werd ingesteld meer dan één jaar na 5 december 2014, zijnde de datum waarop de feiten die aanleiding hebben gegeven tot de vordering lastens verweerder voorwerp uitmaakten van een uitdrukkelijke ingebrekestelling, miskent het bestreden arrest derhalve het algemeen rechtsbeginsel betreffende het recht van verdediging.

DERDE MIDDEL TOT CASSATIE

Geschonden bepalingen

- artikelen 557, 618, 1017, 1018, 1022 en 1042 van het Gerechtelijk Wetboek,
- artikelen 1, 2, 3 en 8 van het Koninklijk besluit van 26 oktober 2007 tot vaststelling van het tarief van de rechtsplegingsvergoeding bedoeld in artikel 1022 van het Gerechtelijk Wetboek en tot vaststelling van de datum van

inwerkingtreding van de artikelen 1 tot 13 van de wet van 21 april 2007 betreffende de verhaalbaarheid van de erelonen en de kosten verbonden aan de bijstand van de advocaat.

Aangevochten beslissing

Het arbeidshof Antwerpen, afdeling Hasselt, verklaart in het arrest van 26 februari 2019 het hoger beroep, aangetekend door verweerder T. tegen de vonnissen, gewezen door de arbeidsrechtbank Antwerpen, afdeling Hasselt, op 16 oktober 2017 en 15 januari 2018, ontvankelijk en gegrond.

Het arbeidshof vernietigt het bestreden vonnis van 16 oktober 2017 in de mate dat de vorderingen van eiseressen P&V Immo en P&V Elektrotechniek lastens verweerder ontvankelijk werden verklaard.

Het arbeidshof verklaart de vordering van P&V Immo ten aanzien van verweerder onontvankelijk, en de vordering van P&V Elektrotechniek ten aanzien van de heer T. verjaard en dus eveneens onontvankelijk, en stelt verweerder buiten zake.

Het arbeidshof veroordeelt eiseressen tot de gerechtskosten van verweerder van beide aanleggen, vereffend op 18.000 EUR rechtsplegingsvergoeding arbeidsrechtbank, 20 EUR bijdrage begrotingsfonds juridische tweedelijnsbijstand en 18.000 EUR rechtsplegingsvergoeding arbeidshof.

Het arbeidshof oordeelt m.b.t. de gerechtskosten :

“(Eiseressen) dienen als in het ongelijk gestelde partijen in hun procesverhouding met (verweerder) tot de gerechtskosten van beide aanleggen te worden veroordeeld.

(Verweerder) vordert een rechtsplegingsvergoeding van 18.000,00 euro voor elke aanleg.

(Eiseressen) hebben niet betwist dat (verweerder) recht heeft op het basisbedrag van de rechtsplegingsvergoeding voor een (als onontvankelijk afgewezen) vordering hoger dan 1.000.000,01 euro, zodat de gerechtskosten overeenkomstig de kostenstaat van (verweerder) kunnen worden vereffend” (arrest, p. 20, nr. 2.4).

Grievens

1.1 Overeenkomstig artikel 1017, eerste lid van het Gerechtelijk Wetboek verwijst ieder eindvonnis, zelfs ambtshalve, de in het ongelijk gestelde partij in de kosten.

Overeenkomstig artikel 1018, 6° van het Gerechtelijk Wetboek omvatten de kosten onder meer de rechtsplegingsvergoeding, zoals bepaald in artikel 1022.

Luidens artikel 1022, eerste en tweede lid van het Gerechtelijk Wetboek is de rechtsplegingsvergoeding een forfaitaire tegemoetkoming in de kosten en erelonen van de advocaat van de in het gelijk gestelde partij. De basis-, minimum- en maximumbedragen van deze rechtsplegingsvergoeding worden door de Koning vastgesteld, onder meer in functie van de aard van de zaak en van de belangrijkheid van het geschil.

KrA.s artikel 1022, derde lid, van het Gerechtelijk Wetboek, kan de rechter een partij niet veroordelen om aan de tegenpartij een rechtsplegingsvergoeding te betalen die hoger is dan het door de Koning vastgestelde basisbedrag, zonder die beslissing met bijzondere redenen te omkleden, zelfs als de veroordeelde partij het door de tegenpartij gevorderde bedrag van de vergoeding niet heeft betwist en voor zichzelf een rechtsplegingsvergoeding heeft gevorderd die hoger is dan het basisbedrag. Bij zijn beoordeling dient de rechter rekening te houden met de complexiteit van de zaak, de contractueel bepaalde vergoedingen voor de in het gelijk gestelde partij, het kennelijk onredelijk karakter van de situatie.

Deze regels gelden, ingevolge artikel 1042 van het Gerechtelijk Wetboek, ook in hoger beroep.

1.2 De basis-, minimum- en maximumbedragen van de rechtsplegingsvergoeding bedoeld in artikel 1022 van het Gerechtelijk Wetboek worden vastgesteld in het Koninklijk besluit van 26 oktober 2007 tot vaststelling van het tarief van de rechtsplegingsvergoeding bedoeld in artikel 1022 van het Gerechtelijk Wetboek en tot vaststelling van de datum van inwerkingtreding van de artikelen 1 tot 13 van de wet van 21 april 2007 betreffende de verhaalbaarheid van de erelonen en de kosten verbonden aan de bijstand van de advocaat.

Volgens artikel 1 van dit Koninklijk besluit, worden de bedragen vastgesteld per aanleg.

De (basis-, minimum- en maximum)bedragen van de rechtsplegingsvergoedingen voor in geld waardeerbare vorderingen worden vastgesteld in artikel 2 van voormeld Koninklijk besluit. Voor de toepassing van dit artikel wordt het bedrag van de

vordering vastgesteld overeenkomstig de artikelen 557 tot 562 en 618 van het Gerechtelijk Wetboek in verband met de bepaling van de bevoegdheid en de aanleg.

Overeenkomstig artikel 557 van het Gerechtelijk Wetboek wordt onder het bedrag van de vordering verstaan, de som die in de inleidende akte wordt geëist, met uitsluiting van de gerechtelijke interesten van alle gerechtskosten alsook van de dwangsommen. Overeenkomstig artikel 618, tweede lid van het Gerechtelijk Wetboek wordt, indien de vordering in de loop van het geding gewijzigd is, het bedrag van de vordering bepaald door de som die in de laatste conclusie wordt gevorderd.

De (basis-, minimum- en maximum)bedragen van de rechtsplegingsvergoeding voor niet in geld waardeerbare vorderingen worden vastgesteld in artikel 3 van voormeld Koninklijk besluit.

In geval van een “gemengde vordering”, d.w.z. een vordering die zowel een in geld waardeerbaar geschilpunt als een niet in geld waardeerbaar geschilpunt omvat, wordt de rechtsplegingsvergoeding bepaald op basis van de vordering (het geschilpunt) waarvoor de hoogste wettelijke (basis)rechtsplegingsvergoeding verschuldigd is.

De in het Koninklijk besluit vermelde basis-, minimum- en maximumbedragen zijn, volgens artikel 8, gekoppeld aan het indexcijfer van de consumptieprijsen.

1.3 De in een aanleg verschuldigde rechtsplegingsvergoeding wordt aldus bepaald volgens hetgeen wordt gevorderd in de laatste besluiten in die aanleg.

Eerste onderdeel

2. Zoals het arbeidshof in het aangevochten arrest (pp. 8-9 vaststelt, vorderden eiseressen in hun laatste besluiten in eerste aanleg (“antwoordbesluiten na tussenvonnissen d.d. 16.10.2017 inzake heropening van debatten” van 14 december 2017, pp. 4-5), alvorens verder recht te doen,

- een deskundige-bedrijfsrevisor-sekwester aan te stellen met als opdracht: kennis te nemen van het dossier en van alle stukken, i.h.b. van de door SDM-Technics ingediende btw-listings voor de jaren 2014 t.e.m. 2017 en de door eiseressen ingediende btw-listings voor de jaren 2011 t.e.m. 2017, en op basis van deze stukken een vergelijking te maken van en deskundig advies te verlenen over de gemeenschappelijke klanten van partijen met identificatie van hun respectieve namen, btw-nummers en omzetten bij SDM-Technics per jaar sedert de oprichting van SDM-Technics tot en met 2017, alsook een

- vergelijking te maken tussen de omzet van SDM-Technics gegenereerd op gemeenschappelijke dan wel unieke klanten,
- de overlegging in handen van de deskundige-bedrijfsrevisor-sekwester te bevelen door SDM-Technics van de door haar ingediende btw-listings voor de jaren 2014 t.e.m. 2017,
 - de zaak voor het overige naar de rol te verzenden in afwachting van de eindsententie in Cepani arbitrage nr. 22857.

De waarde van deze vordering is niet in geld waardeerbaar zodat, overeenkomstig de artikelen 3 en 8 van het Koninklijk besluit van 26 oktober 2007, het basisbedrag van de rechtsplegingsvergoeding 1.440 EUR, het minimumbedrag 90 EUR en het maximumbedrag 12.000 EUR bedraagt (geïndexeerde bedragen geldig vanaf 1 juni 2016).

Het arbeidshof kon eiseressen, zelfs in afwezigheid van betwisting van het door verweerder gevorderde bedrag, slechts veroordelen tot betaling van een rechtsplegingsvergoeding in eerste aanleg aan verweerder die meer bedraagt dan 1440 EUR op voorwaarde (1) dat deze beslissing, zoals voorgeschreven door artikel 1022 derde lid, van het Gerechtelijk Wetboek, met bijzondere redenen werd omkleed en (2) dat de rechtsplegingsvergoeding niet meer bedroeg dan het maximumbedrag van 12.000 EUR voorzien in de artikelen 3 en 8 van het Koninklijk besluit van 26 oktober 2007.

Het arrest, waarbij eiseressen worden veroordeeld tot een “rechtsplegingsvergoeding arbeidsrechtbank” van 18.000 EUR, d.i. meer dan het basisbedrag van 1440 EUR, zonder dat deze beslissing met bijzondere redenen wordt omkleed, schendt de in de aanhef van het middel aangehaalde bepalingen, en i.h.b. artikel 1022, derde lid van het Gerechtelijk Wetboek.

Het arrest, waarbij eiseressen worden veroordeeld tot een “rechtsplegingsvergoeding arbeidsrechtbank” van 18.000 EUR, d.i. meer dan het maximumbedrag van 12.000 EUR, schendt de in de aanhef van het middel aangehaalde bepalingen, en i.h.b. artikelen 1022, derde lid van het Gerechtelijk Wetboek en 3 en 8 van het Koninklijk besluit van 26 oktober 2007.

3. Zelfs indien Uw Hof zou oordelen dat de in eerste aanleg verschuldigde rechtsplegingsvergoeding dient beoordeeld te worden op basis van hetgeen werd gevorderd in de laatste besluiten van eiseressen voorafgaand aan het tussenvonnis van 16 oktober 2017 – *quod non* – is de beslissing waarbij eiseressen veroordeeld worden tot een “rechtsplegingsvergoeding arbeidsrechtbank” van 18.000 EUR niet naar recht verantwoord.

Zoals het arbeidshof in het aangevochten arrest (pp. 4-7) vaststelt, vorderden eiseressen in hun “derde aanvullende synthesebesluiten (na beschikking art. 748 Ger.W. d.d. 28.11.2016)” van 14 april 2017 (pp. 67-69) :

- in hoofdorde, de zaak naar de rol te verwijzen in afwachting van een definitieve einduitspraak ten gronde en in kracht van gewijsde in Cepani arbitrage nr. 22857 omtrent de inbreuken op het niet-concurrentiebeding van de JPK Consult bvba en de heer V.D.B., en de schadevergoeding die zij daarvoor aan eiseressen verschuldigd zijn,
- in ondergeschikte orde,
 1. voor recht te zeggen dat verweerder en SDM Technics derde-medeplichtig zijn aan de contractbreuk door de heer V.D.B. en JPK Consult met betrekking tot een niet-concurrentiebeding ten aanzien van P&V,
 2. verweerder en SDM te veroordelen tot
 - onmiddellijke staking van alle handelingen die rechtstreeks dan wel onrechtstreeks een vorm van oneerlijke concurrentie uitmaken of kunnen uitmaken t.a.v. P&V Immo en/of P&V Elektrotechniek, waaronder elke vorm van medewerking aan schending van het niet-concurrentiebeding van de heer V.D.B., onrechtmatig gebruik van de auteursrechtelijk beschermde werken van eiseressen, de afwerving van personeel en/of cliënteel en de slechtmaking van eiseressen,
 - onmiddellijke staking van de bekendmaking en gebruik van eender welke fabrieks- en zakengeheimen (knowhow) en de intellectueelrechtelijk beschermde databanken van eiseressen,
 - teruggave aan P&V Immo en/of P&V Elektrotechniek van eender welke voornoemde fabrieks- en zakengeheimen en andere intellectueelrechtelijk beschermde werken en databanken van P&V die in het bezit zijn van de verweerder en/of SDM Technics,
 - betaling van een schadevergoeding wegens oneerlijke concurrentie en derde-medeplichtigheid aan contractbreuk, provisioneel begroot op 750.000 EUR,
 - betaling van een schadevergoeding provisioneel begroot op 50.000 EUR wegens het gebruik van fabrieks- en zakengeheimen en intellectueelrechtelijk beschermde werken en databanken en ten titel van reputatieschade,
 3. Alvorens recht te doen, krA.s artikel 877 e.v. van het Gerechtelijk Wetboek als voorafgaande maatregelen de overlegging van stukken door verweerder en/of SDM Technics, minstens in handen van een daartoe aangestelde deskundige bedrijfsrevisor te bevelen, een gerechtsdeskundige aan te stellen met als opdracht technisch advies te verlenen omtrent de begroting van de schade, en eiseressen toe te laten tot getuigenverhoor.

Deze vorderingen van eiseressen omvatten

- enerzijds, in geld waardeerbare geschilpunten/vorderingen, m.n. de vorderingen tot betaling van provisionele schadevergoedingen van 750.000 EUR en 50.000 EUR; dit zijn vorderingen met een waarde tussen 500.000,01 en 1.000.000 EUR,
- anderzijds, niet in geld waardeerbare geschilpunten/vorderingen.

Bij dergelijke “gemengde vordering”, wordt de rechtsplegingsvergoeding bepaald op basis van de vordering (het geschilpunt) waarvoor de hoogste wettelijke (basis)rechtsplegingsvergoeding verschuldigd is.

Voor de in geld waardeerbare geschilpunten/vorderingen, met een waarde tussen 500.000,01 en 1.000.000 EUR, bedraagt de basisrechtsplegingsvergoeding, overeenkomstig de artikelen 2 en 8 van het Koninklijk besluit van 26 oktober 2007, 12.000 EUR.

Voor de in niet geld waardeerbare geschilpunten/vorderingen, bedraagt de basisrechtsplegingsvergoeding, overeenkomstig de artikelen 3 en 8 van het Koninklijk besluit van 26 oktober 2007, 1440 EUR.

De voor de “gemengde vordering” verschuldigde basisrechtsplegingsvergoeding bedraagt derhalve 12.000 EUR.

Het arrest, waarbij eiseressen worden veroordeeld tot een “rechtsplegingsvergoeding arbeidsrechtbank” van 18.000 EUR, d.i. meer dan het basisbedrag van 12.000 EUR, zonder dat deze beslissing met bijzondere redenen wordt omkleed, schendt de in de aanhef van het middel aangehaalde bepalingen, en i.h.b. artikel 1022, derde lid van het Gerechtelijk Wetboek.

Tweede onderdeel

4. Zoals het arbeidshof in het aangevochten arrest (p. 13) vaststelt, vorderden eiseressen in hun laatste besluiten voor het arbeidshof (“syntheseberoepsbesluiten”, van 18 december 2018, p. 38) vorderden eiseressen:

“Het hoger beroep van SDM-Technics bvba en dhr. R.T. ontvankelijk doch ongegrond te verklaren en dienvolgens de tussenvonnissen van de arbeidsrechtbank

Antwerpen, afdeling Hasselt d.d. 16.10.2017 en 15.1.2018 te bevestigen en dienvolgens;

Voor recht te zeggen dat de vorderingen van (eiseressen) ontvankelijk zijn;

De bevolen onderzoeksmaatregelen integraal te bevestigen en de zaak vervolgens voor verdere behandeling ten gronde terug te verwijzen naar de arbeidsrechtbank Antwerpen, afdeling Hasselt;

(...)

In louter ondergeschikte orde, de zaak naar de rol te verzenden voor verdere instaatstelling voor wat betreft de grond van de zaak en hiervoor conclusietermijnen te bepalen”.

Eiseressen vorderden m.a.w. voor het arbeidshof, met bevestiging van de beroepen vonnissen, dat een deskundigenonderzoek zou worden bevolen en aan SDM-Technics de overlegging van stukken zou worden bevolen.

De waarde van deze in hoger beroep geformuleerde vordering is niet in geld waardeerbaar zodat, overeenkomstig de artikelen 3 en 8 van het Koninklijk besluit van 26 oktober 2007, het basisbedrag van de rechtsplegingsvergoeding 1.440 EUR, het minimumbedrag 90 EUR en het maximumbedrag 12.000 EUR bedraagt (geïndexeerde bedragen geldig vanaf 1 juni 2016).

Het arbeidshof kon eiseressen, zelfs in afwezigheid van betwisting van het door verweerder gevorderde bedrag, slechts veroordelen tot betaling van een rechtsplegingsvergoeding in hoger beroep aan verweerder die meer bedraagt dan 1440 EUR op voorwaarde (1) dat deze beslissing, zoals voorgeschreven door artikel 1022 derde lid, van het Gerechtelijk Wetboek, met bijzondere redenen werd omkleed en (2) dat de rechtsplegingsvergoeding niet meer bedroeg dan het maximumbedrag van 12.000 EUR voorzien in de artikelen 3 en 8 van het Koninklijk besluit van 26 oktober 2007.

Het arrest, waarbij eiseressen worden veroordeeld tot een “rechtsplegingsvergoeding arbeidshof” van 18.000 EUR, d.i. meer dan het basisbedrag van 1440 EUR, zonder dat deze beslissing met bijzondere redenen wordt omkleed, schendt de in de aanhef van het middel aangehaalde bepalingen, en i.h.b. artikel 1022, derde lid van het Gerechtelijk Wetboek.

Het arrest, waarbij eiseressen worden veroordeeld tot een “rechtsplegingsvergoeding arbeidshof” van 18.000 EUR, d.i. meer dan het maximumbedrag van 12.000 EUR, schendt de in de aanhef van het middel aangehaalde bepalingen, en i.h.b. artikelen 1022, derde lid van het Gerechtelijk Wetboek en 3 en 8 van het Koninklijk besluit van 26 oktober 2007.

5. Zelfs indien dient aangenomen te worden dat eiseressen in hoger beroep de vorderingen geformuleerd in hun in eerste aanleg ingediende “derde aanvullende synthesebesluiten (na beschikking art. 748 Ger.W. d.d. 28.11.2016)” van 14 april 2017 voor het arbeidshof hebben hernomen – *quod non* - is de beslissing waarbij zij veroordeeld worden tot betaling aan verweerder van een “rechtsplegingsvergoeding arbeidshof” van 18.000 EUR, niet naar recht verantwoord.

Uit de hiervoor onder randnummer 3 aangevoerde grieven (die hier uitdrukkelijk worden hernomen) blijkt immers dat in die hypothese de door eiseressen verschuldigde basisrechtsplegingsvergoeding 12.000 EUR bedroeg zodat het arrest, waarbij eiseressen veroordeeld worden tot betaling van een “rechtsplegingsvergoeding arbeidshof” van 18.000 EUR, zonder dat deze beslissing met bijzondere redenen wordt omkleed, de in de aanhef van het middel aangehaalde bepalingen, en i.h.b. artikel 1022, derde lid van het Gerechtelijk Wetboek, schendt.

Toelichting

Eiseressen verwijzen naar het arrest van 21 oktober 2011 (*Arr.Cass.* 2011, nr. 656) waarin Uw Hof oordeelde dat de rechter, krA.s artikel 1022, derde lid van het Gerechtelijk Wetboek, een partij niet kan veroordelen om aan de tegenpartij een rechtsplegingsvergoeding te betalen die hoger is dan het door de Koning vastgesteld basisbedrag, zonder die beslissing met bijzondere redenen te omkleden, zelfs als de veroordeelde partij het door de tegenpartij gevorderde bedrag van de vergoeding niet heeft betwist en voor zichzelf een rechtsplegingsvergoeding heeft gevorderd die hoger ligt dan het basisbedrag.

OM DEZE REDENEN

Besluit ondergetekende advocaat bij het Hof van Cassatie voor eiseressen, tot vernietiging van het aangevochten arrest en de verwijzing van de zaak en de partijen naar een ander arbeidshof. Kosten als naar recht.

Brussel, 11 juni 2019

Voor eiseressen,
Hun raadsman,
Bruno Maes

Bijgevoegd stuk

1. Kopie van het exploit van betekening dd. 19 maart 2019 vermeldend de gekozen woonplaats van verweerder in cassatie.

S.20.0016.N

Eerste blad

VOORZIENING IN CASSATIE

VOOR: De besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **SDM-TECHNICS**, met maatschappelijke zetel te 3550 Heusden-Zolder, Mijnwerkerslaan, 4 en met ondernemingsnummer 0562.821.516;

Eiseres in cassatie:

Bijgestaan en vertegenwoordigd door ondergetekende, Mr. Paul Wouters, Advocaat bij het Hof van Cassatie, kantoor houdende te 3000 Leuven, Koning Leopold I-straat 3, alwaar keuze van woonplaats wordt gedaan tot en met het uitspreken van het tussen te komen arrest;

TEGEN: 1. De naamloze vennootschap **P&V IMMO**, met vennootschapszetel te 3550 Heusden-Zolder, Industrieweg 10, ingeschreven onder KBO nummer 0429.065.543;

Eerste verweerster in cassatie;

2. De naamloze vennootschap **P&V ELEKTROTECHNIEK**, met vennootschapszetel te 3550 Heusden-Zolder, Industrieweg 10, ingeschreven onder KBO nummer 0838.329.428;

Tweede verweerders in cassatie, minstens in bindend- en gemeenverklaring opgeroepen partij;

* *

*

Tweede blad

Aan Mevrouw de Eerste Voorzitter, de Heer Voorzitter, de Dames en Heren Raads-heren in het Hof van Cassatie van België.

Hooggeachte Dames en Heren,

Eiseres heeft de eer aan Uw toezicht te onderwerpen het arrest tegensprekelijk op 26 februari 2019 uitgesproken door de 2de kamer van het Arbeidshof Antwerpen, Afdeling Hasselt (AR nr. 2018/AH/52 + 2018/AH/53).

De feiten en procedurevoorgaanden kunnen als volgt worden samengevat.

1. De heer B.D.M. was de drijvende kracht achter de BVBA SDM ENGE-NEERING en de BVBA SDM PROJECTS. Beide vennootschappen behoorden jarenlang tot de beste klanten van de NV PENDERS & VANHERLE voor de bouw van elektrische borden.

De NV PENDERS & VANHERLE werd in 1986 opgericht door de heer G.V. en door de heer R.P., die de onderneming in 1996 verliet.

In 2011 werd de NV PENDERS & VANHERLE opgesplitst in 2 afzonderlijke bedrijven, enerzijds de NV P&V ELEKTROTECHNIEK PROJECTS, met ondernemingsnummer 0429.065.543 en als doel de productie van schakelborden voor grote industriële klanten en, anderzijds, de NV P&V ELEKTROTECHNIEK OEM, met ondernemingsnummer 0838.329.428 en als activiteit de productie van stuurborden.

Een partiële splitsing leidde in 2015 tot het ontstaan van een patrimoniumvennootschap met als nieuwe benaming P&V IMMO, thans eerste verweerster, hetgeen tot gevolg had dat met ingang van 1 januari 2015 alle activa, passiva, rechten en verplichtingen werden overgenomen door de NV P&V ELEKTROTECHNIEK OEM, die zelf haar naam veranderde in NV P&V ELEKTROTECHNIEK, thans tweede verweerster.

2. Naar aanleiding van interne moeilijkheden binnen de P&V-groep, ten gevolge waarvan een aantal personeelsleden vertrokken, werd op 18 september 2014 eiseres opgericht door de heer R.T., voormalig werknemer van tweede verweerster, die sedert de oprichting van cliënte 5% van de aandelen bezit en door de heer B.D.M., die via de holding Tre-Invest de overige 95% bezit.

De heer V.D.B. was via zijn managementvennootschap, de BVBA JPK CONSULT gedelegeerd bestuurder van de NV P&V ELETROTECHNIEK OEM tot 16 mei 2014. Daarna is hij uiteindelijk middels de door hem op 18 mei 2014 opgerichte BVBA DOS MULAS, op 3 november 2015 de vaste vertegenwoordiger geworden van die vennootschap bij eiseres in de functie van zaakvoerder.

3. Op 5 juni 2015 ging eerste verweerster tot dagvaarding over van de heer T. en eiseres voor de Arbeidsrechtbank Antwerpen, afdeling Hasselt.

Tweede verweerster kwam aldaar op 15 maart 2016 vrijwillig tussen.

Aan eiseres werd o.m. verweten derde-medeplichtig te zijn aan de contractbreuk door de heer V.D.B. en de BVBA JPK CONSULT m.b.t. het niet-concurrentiebeding dat hen verbond met tweede verweerster en werd de staking gevorderd van elke vorm van oneerlijke concurrentie, van elke miskennis van de fabrieks- en zakengeheimen en de intellectueelrechtelijke beschermde databanken, met daaraan gekoppeld telkens schadevergoeding.

Alvorens recht te doen werden voorlopige maatregelen gevraagd, zoals de overlegging van bepaalde stukken, o.a. van de BTW-listings in handen van een deskundige-bedrijfsrevisor, de aanstelling van een deskundige om de schade te begroten en het houden van getuigenverhoor.

Eiseres stelde een tegenvordering tot schadevergoeding in.

4. Bij vonnis dd. 16 oktober 2017 van de Arbeidsrechtbank Antwerpen, afdeling Hasselt werden de vorderingen ontvankelijk verklaard en werden de debatten heropent teneinde partijen toe te laten om de opdracht van de aan te stellen deskundige-bedrijfsrevisor-sekwester nader te omschrijven.

Bij vonnis dd. 15 januari 2018 stelde de arbeidsrechtbank dan de heer A. aan als deskundige en werd eiseres bevolen aan hem de BTW-listings 2014 t.e.m. 2017 over te maken. Voor het overige werd de zaak naar de rol verzonden in afwachting van de eindsententie in de arbitrageprocedure.

De opdracht van de deskundige werd vervolgens nog aangepast bij beschikking van 25 mei 2018.

De deskundige legde zijn verslag neer op 4 juli 2018.

Vierde blad

5. Op het hoger beroep van de heer T. dd. 23 februari 2018 tegen beide vonnissen dd. 16 oktober 2017 en 15 januari 2018 besliste het Arbeidshof Antwerpen, afdeling Hasselt in het arrest dd. 26 februari 2019 dat de vordering van eerste verweerster tegen de heer T. onontvankelijk is en die van tweede verweerster tegen hem ongegrond wegens verjaring, met hun beider veroordeling telkens tot de gerechtskosten.

Tegen deze beslissingen werd cassatieberoep ingesteld door eerste en tweede verweerster.

Op het hoger beroep van eiseres dd. 22 februari 2018 tegen beide vonnissen dd. 16 oktober 2017 en 15 januari 2018 besliste het Arbeidshof Antwerpen, afdeling Hasselt in hetzelfde arrest dd. 26 februari 2019 de vonnissen a quo te bevestigen met

de bijkomende veroordeling van eiseres tot de gerechtskosten begroot op 1.440,00 EUR rechtsplegingsvergoeding.

* *

*

Eiseres meent ter staving van haar voorziening volgend enig cassatiemiddel naar voor te kunnen brengen.

ENIG CASSATIEMIDDEL

Geschonden bepalingen

- Artikel 149 van de Grondwet ;
- De artikelen 17 en 18 van het Gerechtelijk Wetboek;
- De artikelen 673, 674, 675, 677, 681, 682, 683, 750, 751, 752, 753, 754 en 755 van het Wetboek van Vennootschappen;

Vijfde blad

Aangevochten beslissing

Het bestreden arrest : “(...) verklaart het hoger beroep van (eiseres) ontvankelijk doch ongegrond en bevestigt opzichtsens deze partij beide bestreden vonnissen, daarin begrepen de bevolen onderzoeksmaatregelen.

Zendt de zaak met toepassing van artikel 1068, tweede lid van het Gerechtelijk Wetboek terug naar de arbeidsrechtbank Antwerpen, afdeling Hasselt, voor verdere afhandeling van het geschil.

(...)

Veroordeelt (eiseres) tot de gerechtskosten van het hoger beroep van (eerste en tweede verweerster en vereffent deze kosten telkens op 1.440,00 euro rechtsplegingsvergoeding arbeidshof, zoals gevorderd.”

op grond van de motieven op p. 10 :

“2.1.2 Ten aanzien van (eiseres)

Ook (eiseres) roept de onontvankelijkheid in van de vorderingen van (eerste verweerster) bij gebreke aan belang ingevolge de overdracht van de activa en vorderingen.

De vorderingen van (eerste verweerster) ten aanzien van (eiseres) zijn evenwel van buitencontractuele aard.

(Eerste verweerster) heeft niet alleen de derdemedeplichtigheid aan contractbreuk door de heer T. ingeroepen, doch ook een inbreuk op artikel VI. 104 WER dat elke met de eerlijke marktpraktijken strijdige daad verbiedt waardoor een onderneming de beroepsbelangen van een of meer andere ondernemingen schaadt of kan schaden.

De vraag of (eerste verweerster) inderdaad geschaad wordt in haar beroepsbelangen ingevolge oneerlijke marktpraktijken (o.a. slechtmaking) gebezigd door (eiseres) behoort tot de grond van de zaak. Dit is niet a priori uitgesloten ingevolge overdracht van activa en rechten aan (tweede verweerster).

Hierbij moet worden opgemerkt dat (eiseres) niet bewijst dat de activiteit van (eerste verweerster) alleen nog maar bestaat in het beheer van vastgoed en zij in werkelijkheid slechts een lege doos is, waardoor zij geen subjectieve rechten meer in het geding kan brengen.

De vordering van (eerste verweerster) tegen (eiseres) is ontvankelijk.”

Grieven,

1. Overeenkomstig artikel 17 en 18 van het Gerechtelijk Wetboek kan de rechtsvordering niet toegelaten worden indien de eiser geen hoedanigheid en geen belang heeft om ze in te dienen.

De procespartij die voorhoudt titularis te zijn van een subjectief recht, heeft hoedanigheid en belang om de vordering in te stellen, ook al wordt dit recht betwist.

Het onderzoek naar het bestaan of de draagwijdte van het subjectief recht dat wordt ingeroepen, betreft niet de ontvankelijkheid maar de gegrondheid van de vordering.

2. Het belang en hoedanigheid, die vereist zijn om een ontvankelijke vordering in te stellen dienen beoordeeld te worden op het ogenblik van het instellen van de vordering.

3. Het bestreden arrest stelt vast op p.15 *“dat (eerste verweerster) met ingang van 1 januari 2015 alle activa en passiva die betrekking hebben op de activiteit van de partiel te splitsen vennootschap, alsook al haar rechten en verplichten heeft overgedragen aan (tweede verweerster)”*.

Deze overdracht heeft tot gevolg dat eerste verweerster per 1 januari 2015 enkel nog belang en hoedanigheid kan claimen met betrekking tot het instellen van enige vordering omtrent een subjectief recht dat ze nog heeft na die datum.

Vorderingen die reeds tot stand kwamen vóór de overdracht per 1 januari 2015 bevinden zich immers niet meer in het vermogen van eerste verweerster.

4. Op datum van de inleidende dagvaarding, die eerste verweerster liet betekenen op 5 juni 2015, had eiseres derhalve geen enkel contractueel, noch buitencontractueel vorderingsrecht meer m.b.t. enig subjectief recht “*op de activiteit van de partieel te splitsen vennootschap*” en “*al haar rechten en verplichten*” over de periode die 1 januari 2015 voorafging.

5. Hieruit volgt dat de appèlrechters, die vaststelden op p. 18 “*dat de feiten die aanleiding hebben gegeven tot de vordering lastens de heer T. in elk geval plaats grepen voor december 2014, nu deze op deze datum het voorwerp hebben uitgemaakt van een uitdrukkelijke ingebrekestelling aan het adres van de heer T.*”, met hun overweging op p. 16 dat eerste verweerster in de inleidende dagvaarding tegen eiseres “*niet alleen de derde-medeplichtigheid aan contractbreuk door de heer T. (heeft) ingeroepen*”, hun beslissing dat die vordering ontvankelijk is niet naar recht verantwoord, vermits eerste verweerster

Zevende blad

wegens de derde-medeplichtigheid aan contractbreuk door de heer T., die reeds had plaats gevonden vóór 1 januari 2015, geen enkel vordering meer bezat ingevolge de overdracht ervan en ook geen enkel subjectief recht daarop meer kon claimen. (Schending van de artikelen 17 en 18 van het Gerechtelijk Wetboek en de artikelen 673, 674, 675, 677, 681, 682, 683, 750, 751, 752, 753, 754 en 755 van het Wetboek van Vennootschappen).

Hieruit volgt tevens dat de appèlrechters hun beslissing evenmin naar recht verantwoord, door zich te beperken vast te stellen op p. 16 dat eerste verweerster in de inleidende dagvaarding tegen eiseres “*ook een inbreuk (heeft) ingeroepen op artikel VI.104 WER, dat elke met de marktpraktijken verbiedt*” waaronder “*o.a. slechtmaking*”, zonder na te gaan of daden van slechtmaking wel aanleiding hebben gegeven tot een recht op schadevergoeding van eerste verweerster dat ontstaan is na de vermelde overdracht per 1 januari 2015 (Schending van de artikelen 17 en 18 van het Gerechtelijk Wetboek en De artikelen 673, 674, 675, 677, 681, 682, 683, 750, 751, 752, 753, 754 en 755 van het Wetboek van Vennootschappen) en dit gebrek aan vaststelling van enige aangevoerde daad van slechtmaking die dateert van na de overdracht het wettigheidstoezicht door Uw Hof onmogelijk maakt (Schending van artikel 149 van de Grondwet).

Toelichting

1. Eiseres voerde aan dat eerste verweerster geen belang en hoedanigheid meer bezit bij haar vordering tegen haar, omdat zij reeds per 1 januari 2015 “*alle activa en passiva die betrekking hebben op de activiteit van de Partieel te splitsen vennootschap alsook het personeel van de Partieel te splitsen vennootschap*” heeft overgedragen aan tweede verweerster.

M.a.w. besloot eiseres op p. 8 van haar syntheseberoepsbesluiten dat ook de vorderingen die betrekking hebben op een vermeende contractbreuk en derde-medeplichtigheid overgedragen waren en enkel door de overnemer kunnen worden uitgeoefend.

2. De appèlrechters beslissen op p. 16 van het arrest dat dit niet opgaat omdat de vorderingen tegen eiseres van buitencontractuele aard zijn en meer bepaald niet alleen haar derde-medeplichtigheid betreft aan de contractbreuk begaan door de heer T., maar ook een inbreuk op artikel VI.104 WER, dat elke met de eerlijke marktpraktijkstrijdige daad verbiedt die de beroepsbelangen van de NV P&V IMMO schaadt of kan schaden.

Dit laatste wordt niet uitgesloten, oordelen de appèlrechters, door de overdracht van alle activa en passiva in de mate er ook onder andere slechtmaking als oneerlijke marktpraktijk lastens eiseres wordt aangevoerd door eerste verweerster.

Achtste en laatste blad

3. Deze motivering is niet recht verantwoord.

Het gemaakte onderscheid naargelang de vordering al dan niet een contractuele grondslag heeft geen oplossing biedt, vermits ook slechtmaking die vóór 1 januari 2015 zou zijn gepleegd aanleiding geeft tot een recht op schadevergoeding dat als zodanig op die datum mee werd overgedragen door eerste verweerster, zodat ze de vordering wegens feiten van vóór de overdracht ook niet meer bezit.

De appèlrechters laten na dit onderscheid te maken en stellen niet vast dat de vordering wegens o.a. slechtmaking, die zij als een nog aanwezig vermogensbestanddeel beschouwen, betrekking heeft op feiten die aanleiding geven tot het ontstaan van een vordering na de overdracht.

Hun beslissing is bij gebreke daaraan niet wettig verantwoord.

De verwijzing naar de derde-medeplichtigheid bij de contractbreuk door de heer T. kan evenmin de beslissing verantwoorden, nu de appèlrechters zelf vaststellen dat die feiten vóór de ingebrekestelling dd. 5 december 2014 plaats hadden, met als

gevolg dat ook die feiten van derde-medeplichtigheid reeds aanleiding gaven tot het ontstaan van een buitencontractuele vordering vóór de overdracht per 1 januari 2015.

OM DEZE BESCHOUWINGEN,

Besluit ondergetekende, Advocaat bij het Hof van cassatie, voor eiseres, dat het U behage, Hooggeachte Dames en Heren, het bestreden arrest te verbreken en de zaak en de partijen te verwijzen naar een ander arbeidshof.

Kosten als naar rechte.

Leuven, 17 maart 2020

Paul WOUTERS